I чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... — Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 20. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 1-го ЛЮТОГО 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 1, 1972 No. 20. VOL. LXXIX.

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ПЕРЕХОДИТЬ НА ДВА РОКИ ДО ЕВРОПИ; МГР. АНТІН МЕЛЬНИК — НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ, Д-Р СВЯТОМИР ФОСТУН — ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР, МГР. ОМЕЛЯН КОВАЛЬ — СКАРБНИК

ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ (фотознімка з попередньої сесії). Президію, яка переходить на два роки до Европи, тепер очолюють (на фото в другому ряді зліва) президент мґр Антін Мельник, генеральний секретар д-р Святомир Фостун і скарбник мґр Омелян Коваль. У першому ряді сидять (зліва): заступник скарбника мґр Іван Іванчук, член Президії проф. д-р Матвій Стахів, заступник президента д-р Василь Іваницький, член Екзекутиви і голова Церковної Комісії Митрополит Максим Германюк, заступник президента і перший президент о. митрат д-р Василь Кушнір, заступник президента і попередній президент Иосип Лисогір, перший генеральний секретар і тепер його заступник Микола Плавюк, заст. ген. секретаря і попередній ген. секретар Ігнат Білинський та член Президії ред. Іван Сирник.

Ню Йорк. — З кінцем минулого тижня, від п'ятниці 28-го до неділі 30-го січня, тут у приміщеннях готелю Комодор відбулася пленарна сесія Президії Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців, що закінчила дворічну каденцію цієї Президії в ЗСА і передала дальший її провід і діловедення Президії в Европі з мґром Антоном Мельником (Німеччина), як президентом, д-ром Святомиром Фостуном (Англія), як генеральним секретарем, і мґром Омеляном Ковалем (Бельгія), як скарбником, у проводі. Згідно з правильником, схваленим Першим Світовим Конґресом Вільних Українців в листопаді 1967-го року в Ню Йорку, Президії Секретаріяту СКВУ між конґресами, які мають відбуватися що шість років, чергуються дворічними каденціями в Канаді, ЗСА і Европі. Перша Президія Секретаріяту з президентом о. митратом д-ром Василем Кушніром, генеральним секретарем Миколою Плавюком та скарбником мґром Іваном Іванчуком діяла у Вінніпеґу до 1969-го року й опісля перейшла на два роки до Ню Йорку під проводом президента Иосипа Лисогора, ґенерального секретаря Ігната Білинського та скарбника проф. д-ра Богдана Гнатюка. Пленарна сесія з кінцем минулого тижня закінчила цю дворічну каденцію Президії СКВУ в ЗСА і тепер вона переходить на два роки до Европи. Крім згаданих, до Президії Секретаріяту СКВУ, обраної Першим Конґресом, ще належать: д-р Василь Іваницький (Арґентина), о. Володимир Ханейко (Бразилія) та інж. Мирослав Болюх (Австралія) як заступники президента. Пост заступника президента займають також ті президенти, що вже відбули, або ще мають відбути свої каденції, отже тепер заступниками президента є о. митрат д-р Василь Кушнір та Иосип Лисогір. Заступниками генерального секретаря є тепер Микола Плавюк і Ігнат Білинський, а заступниками скарбника є мґр Іван Іванчук та проф. д-р Богдан Гнатюк. Членами Президії Секретаріяту є незмінно: Митрополит Максим Германюк, Митрополит Мстислав Скрипник, пастор Володимир Боровський, проф. д-р Матвій Стахів, о. Іван Бачинський, ред. Іван Сирник та пані Олена Лотоцька. До обраної Першим Конґресом Контрольної Комісії входять: д-р Микола Іванович, д-р Михайло Марунчак, прем'єр Юліян Ревай, інж. Венедикт Васюк, Юрій Венґльовський та Микола Шеґедин.

П'яту з черги пленарну сесію Президії Секретаріяту СКВУ відкрив минулої п'ятниці, 28-го січня, в пополудневих годинах президент Иосип Лисогір і він цими нарадами проводив аж до схвалення абсолюторії теперішній Президії та передачі її аґенд европейській, після чого провід нарадами перебрав новий президент мґр Антін Мельник. У програмі триденних нарад, крім формальностей відкриття, прийняття порядку нарад і протоколу з попередніх нарад, були звідомлення з дворічної діяльности, що їх склали генеральний секретар Ігнат Білинський, скарбник проф. д-р Богдан Гнатюк та екзекутивний директор д-р Михайло Сосновський, звідомлення Контрольної Комісії, що його склав прем'єр Юліян Ревай, дискусія над звітами і їх прийняття, формальна передача діловедення новій Президії в Европі, плян дальшої праці, що його подав новий генеральний секретар д-р С. Фостун та обговорення цього пляну і його схвалення, проєкт бюджету на 1972-ий рік, що його запропонував новий скарбник мґр Омелян Коваль, дискусія над бюджетом і його схвалення, звідомлення і резолюції поодиноких Комісій та їх обговорення і схвалення, різні справи і закриття сесії. Наради започаткував молитвою Митрополит УАПЦеркви Владика Мстислав, а закінчив їх молитвою Митрополит УКЦ в Канаді Владика Максим. На закінчення відспівано „Ще не вмерла".

В рямках сесії відбулася також влаштована УККА та Комітетом Об'єднаних Американських Українських Організацій Великого Ню Йорку зустріч з громадянством. Зустріч з короткими словами привітання учасників сесії відбулася в приміщеннях Українського Інституту Америки в суботу, 29-го січня, у вечірніх годинах.

Подробиці сесії Секретаріяту СКВУ, як і нарад поодиноких комісій, будуть своєчасно подані в офіціяльному повідомленні Президії Секретаріяту СКВУ. Під час нарад віддано багато уваги справі нових репресій совєтського режиму проти інтелектуалістів в Україні та їх оборони на міжнародному форумі.

ЕКЗЕКУТИВА УНС УСІМИ СИЛАМИ ПІДДЕРЖУВАТИМЕ ОБОРОНУ ЗААРЕШТОВАНИХ В УКРАЇНІ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ

Джерзі Ситі. — Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу, який відбув тут свої чергові наради минулої п'ятниці, 28 січня, схвалив окрему резолюцію, в якій заповідає повну підтримку цієї великої установи всім заходам, скерованим на оборону заарештованих і переслідуваних совєтським режимом в Україні інтелектуалістів. Наради, про які мова, відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір і в них взяли участь усі члени Екзекутивного Комітету: заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох та головний касир Петро Пуцило і редактор Антін Драган.

Наради започатковано традиційними — цим разом — короткими звітами головного касира Петра Пуцила про стан фінансів та інвестицій, головного секретаря д-ра Ярослава Падоха про організаційний стан, заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана про рух членства, заступників головного предсідника проф. Івана Телюка, сен. Павла Юзика і пані Марії Душник про їхню організаційну і репрезентаційну активність та головного предсідника Йосипа Лисогора про загальний стан УНСоюзу в усіх ділянках його активности, включно зі „Свободою" та „Союзівкою". Окремо звітодавець зупинився над проблемами будови нових приміщень для Головної Канцелярії УНСоюзу, яка тепер уже швидкими темпами поступає вперед. Ред. А. Драган звітував про стан культурно-публікаційних справ і пляни. Між винесеними ухвалами було рішення, щоб тепер уже всі вплива з продажу Англомовної Енциклопедії Українознавства комасувати в окремому Фонді Енциклопедії, з якого фінансуватиметься здійснювання дальших видавничих плянів. Найбільше уваги приділено організаційним проблемам, які будуть ще предметом чергових нарад Головного Екзекутивного Комітету, що мають відбутися в суботу, 5-го лютого.

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ АРЕШТІВ В УКРАЇНІ

На заклик СФУЖО, що появився в пресі, створився Комітет Українських Організацій для вшанування Пам'яті мистця Алли Горської та переслідуваних і в'язнених в УССР українських жінок. У склад Комітету ввійшли представниці таких організацій: Союз Українок Америки, Об'єднання Жінок ООЧСУ, Український Золотий Хрест, Самостійний Український Золотий Хрест, Українська Жіноча Допомогова Організація, Марійська Дружина Пань, та Об'єднання Українських Православних Сестрицтв. Вістки про нову хвилю арештів вплинули на поширення діяльности Комітету, в напрямі негайної реакції на ці події.

На засіданні представниць згаданих організацій дня 24-го січня ц. р. остаточно оформився Міжорганізаційний Координаційний Комітет Українських Жіночих Організацій Метрополітальної Округи Ню Йорку.

В рамках акції цього Комітету плянується велика Маніфестація на Площі Об'єднаних Націй в пополудневих годинах в п'ятницю дня 11-го лютого ц. р. Передбачається участь не лиш якнайбільшої кількости жіноцтва Метрополітальної Округи, але й наших молодечих студентських та інших організацій і громадянства.

На дальшу мету плянується велика Маніфестація для вшанування пам'яти замордованих, переслідуваних та в'язнених українських жінок — приблизно з кінцем березня. Українські жінки й матері не спостерігатимуть спокійно посилених проявів насильства над своїми землячками на прадідній нескореній землі, за словами нашої Великої Лесі Українки: „Невже ж ти будеш осторонь стояти, й дивитись, як там ллється кров?" Комітет очолюють Олена Прокоп як голова та Софія Карпинська, як секретарка.

Бельгійська преса про арешт Ярослава Добоша в Україні

Брюссель. — Бельґійська преса обурена тим, що в Совєтському Союзі заарештували бельґійського студента з Лювену, українського роду, Ярослава Добоша, і совєтські власті не повідомили про це амбасаду Бельгії в Москві. Амбасада довідалася про арешт із совєтської преси, і відразу ж послала до совєтських чинників формальний запит про ту справу. Брюссельські газети „Ля Лянтерн" і „Ля Миз" з 19-го січня 1972 р. подали вістки про арешт Ярослава Добоша в Україні органами КҐБ із запитом: „Чому Лювенського студента ув'язнили в Україні?" Газети переповіли вістку із совєтського щоденника „Правда Украины" з 1.15 1972 року про арешт Я. Добоша, обвинуваченого „в підривній антисовєтській діяльності" й подали коротку біографію заарештованого. Він народився в Зах. Німеччині, дитиною з батьками прибув до Бельгії, де батько працював на шахті, він — син депортованої в Німеччину фашистами родини із Зах. України. У Лімбурґщині Я. Добош відвідував школу, середню освіту одержав в укр. семінарії в Римі, тепер у Лювенському університеті розпочав студіювати соціяльно-політичні науки. „Життєрадісний, дуже товариський, зацікавлений соціяльними і політичними проблемами, він останньо виявив бажання поїхати в Україну", подали бельґійські газети. Мав провести там у родичів час Різдва й повернутись на студії до Лювену, але був заарештований. „Ля Лянтерн" подав: „У деяких колах ставлять питання, чи арештування бельґійського студента не пов'язане з хвилею арештувань українських інтелектуалістів - націоналістів". Далі йде інформація про повторний арешт В. Чорновола і 18-ти інших діячів, також газета „Ля Сіто" з 20 січня переказала ці ж вістки та подала фотознімку з Ярослава Добоша. Відомості з бельґійської поточної преси зібрала Сумівська Пресова Служба при Центральній Управі Спілки Української Молоді в Бельгії.

В КИЄВІ АРЕШТОВАНИЙ ЛЕОНІД ПЛЮЩ. — УСІХ АРЕШТОВАНИХ В СССР МАЛО БУТИ 35. — ПРОВЕДЕНО АРЕШТИ УКРАЇНЦІВ ТАКОЖ В ЧСР

Ню Йорк.— Згідно з одержаними тут з України вістками, між арештованими в Києві українськими літераторами і науковцями був також Леонід Іванович Плющ, математик й інженер, співробітник Інституту кібернетики АН УССР, автор теоретичних праць, друкованих у виданнях АН УССР. Леонід Плющ відомий із своїх виступів в 1968 і 1969 роках — індивідуальних, як також разом з іншими совєтськими дисидентами. В 1968 році в Україні і в РСФСР поширювався у відписах лист Л. Плюща до редакції газети „Комсомольская Правда", в якому він засудив погромницький виступ цієї газети проти ув'язненого російського дисидента Александра Гінсбурґа і протестував проти промовчування совєтською пресою таких справ, як штучний голод в Україні 1933 року, і проти знеславлювання і наклепів на таких діячів літератури, як Б. Пастернак, Іван Дзюба, О. Солженіцин й інші. В 1969-му році Л. Плющ підписав разом з іншими совєтськими дисидентами, в тому числі З. Григоренко, Н. Горбаневською, П. Якіром, А. Левітіном, протестного листа проти совєтського вторгнення у Чехо-Словаччину. В листі була висловлена солідарність „з народом Чехо-Словаччини, який хотів довести можливість існування соціялізму з людським обличчям". Лист був датований днем 20 серпня 1969 р. Після цих виступів Л. Плющ був безнастанно шиканований совєтським КҐБ. 9 вересня

(Закінчення на стор. 7-ій)

У ВАШИНҐТОНІ ВІДБУЛАСЯ ДЕМОНСТРАЦІЯ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Вашинґтон (П.В-ак). — Минулої суботи, 29-го січня, відбулася тут велика демонстрація біля музею Конкоран, де відбувається виставка совєтського мистецтва, яку відкривала міністр культури СССР Є. Фурцева саме в тому часі, коли в Україні відбувалися арешти українських письменників. Демонстрацію влаштували Українські Студентські Громади Балтимору й Вашинґтону, а практичною підготовою займалися студенти Аркадій Зінкевич й Євген Іванців при допомозі групи студентів з обидвох Громад. В демонстрації взяло участь понад сто осіб, в подавляючій більшості члени Пласту й початкуючі студенти. Повні енерґії, запалу й посвяти молоді демонстранти, при допомозі деяких старших, роздали понад п'ять тисяч летючок, які видав „Смолоскип" і в яких інформується про найновіші арешти в Україні: В. Чорновола, І. Світличного, І. Дзюби, Є. Сверстюка та інших; про В. Мороза, переслідування релігії, українських політичних в'язнів, А. Горську та довголітнє ув'язнення українських Червонохресниць. Теж роздавано летючку ТУСМ-у і УВФ. Будинок музею Конкоран сильно охороняла поліція, а серед прохожих можна було розпізнати детективів, а також працівників со-

(Закінчення на стор. 7-ій)

ПОНАД 2000 ОСІБ, ПЕРЕВАЖНО МОЛОДІ, ДЕМОНСТРУВАЛО В НЮ ЙОРКУ В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ

Ню Йорк. (Л. П.) — Понад 2 000 українців, переважно молоді, демонстрували в Ню Йорку 28 січня в обороні переслідуваних інтелектуалістів в Україні, несучи англомовні транспаренти з такими написами (спершу біля будинку Об'єднаних Націй, а потім поблизу постійної місії СССР до ОН): „Об'єднані Нації, почніть деколонізацію Російської імперії", „Свободу українським інтелектуалістам", „Москво, звільни Мороза, Чорновола, Дзюбу, Світличного, Сверстюка та інших", „Україна для українців", „Гітлер живе в Москві". „Ленін — творець колоніяльної імперії СССР" та ін.

Відгукуючись на ініціятиву Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського, ТУСМ, яку піддержали ієрархи Церков, УККА та інші установи, зокрема молодіжні та студентські, у демонстрації взяли участь члени усіх українських молодечих організацій, учні Шкіл Українознавства й парохіяльних шкіл, студентська університетська молодь, представники старшого громадянства, які на цій демонстрації були чи не вперше в меншості.

Після масових святкових відзначувань Роковин Державности України та Роковин Крутянських Героїв, маси українців прибули на демонстрацію о 6 г. 30 хв. вечора в п'ятницю як із самого Ню Йорку, так і автобусами з Йонкерсу, Нюарку, Ірвінґтону, Філядельфії. Серцем організованої демонстрації, її „живчиком", був невеликий автобус, винайнятий українськими студентами, які через голосник подавали вказівки і унапрямлювали демонстрацію. Автобус був обліплений закликами „Звільніть Україну!" Демонстранти збиралися й першу частину демонстрації провели на 47-й вулиці біля 1-ї евеню, поблизу освітленого тисячами вогнів будинку ОН, який того дня вже бачив українську студентську молодь: три групи студенток удень проникли в ґалерію Комісії в справах економіки, яка розглядає також проблеми оборони прав людини й народів. Спочатку перша група виступала з заявою, що вони — українські студенти, домагаються від ОН уваги до 45-тимільйонового українського народу, позбавленого всіх прав, та вимагають виступу в обороні безпідставно переслідуваних інтелектуалістів. Коли сторожа ОН вивела першу групу дівчат, то хвилями прийшли ще дві інші, побрязкуючи ланцюгами, що символізували заковану Матір - Україну. У висліді їх виступу й нервових вигуків делеґата СССР, що такого „нельзя терпеть!", Комісія припинила працю, а її багато членів читали розкидані дівчатами англомовні листівки та „Свободу" і англомовний „Український Тижневик" з портретами повторно заарештованих В. Чорновола й ін. діячів культури, їхніми біографіями й відповідними коментарями. Поліція не затримала студенток, бо вони не чинили опору й покинули залю засідань, але після того, як виконали своє завдання.

Скеровані вказівками з гучномовця, демонстранти стали на 47-й вул. лавами і пішли круговим походом вздовж Гаммаршильд Пляза, несучи спереду американський прапор свободи і національний прапор України. Демонстранти голосно скандували українською і анг. мовами в присутності репортерів телевізії та преси „Свободу Україні! Свободу Морозові, Чорноволові, Дзюбі, Світличному, Сверстюкові!", або „Волю Україні! — „Коли? „Негайно!"

У цей час до демонстрантів приєдналися члени Президії Секретаріяту Конґресу Вільних Українців СКВУ, що відбували свою пленарну сесію в Ню Йорку і перед прибуттям на демонстрацію — відвідали посла Канади та мали з ним довшу розмову, вияснюючи становище в окупованій Москвою Україні. Канадійський посол виявив повне зрозуміння до цих проблем та передасть своєму урядові відповідні інформації й документи. На заклик студента - керівника, маси демонстрантів великим півколом стали перед автобусом і до них коротко промовляли: Митрополит УАПЦеркви Владика Мстислав, який м. і. сказав: „Ми, українці - горді, що Господь дав і дає нам силу перетривати важке лихоліття.. Ми горді за наші великі жертви, понесені в боротьбі проти людоненависницької імперіялістичної Москви". Владика Мстислав у кінці промови сказав: „Ми зібралися біля ОН, щоб висловити свій біль і жаль до установи, яка торгує людьми! Ми зібралися, щоб голос нашого болю почули чесні люди у всьому світі і там, на Україні!" Потім пастор Володимир Боровський, виступаючи в обороні пере-

(Закінчення на стор. 7-ій)

ЯРЦЯ БУКА, КАНДИДАТКА „СВОБОДИ", КОРОЛЕВОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ І РАДІО В КАНАДІ

Торонто (В.Д. - телефоном). — Ярця Бука, студентка університету, пластунка і член УНСоюзу, що була кандидаткою „Свободи", була обрана на кралю української преси і радіо на равті, що відбувся тут старанням очолюваної ред. Нестором Ріпецьким Спілки Українських Журналістів Канади минулої суботи, 29-го січня. Князівними були обрані кандидатка пластового журналу „Юнак" Оксана Пелех та кандидатка щоденної радіопередачі „Прометей" Наталя Яровенко. Коронацію нової королеви і князівен перевела цьогорічна „Місс Канада" Даня Савицька. Подробиці цієї одної з найбільших і найбільш успішної товариської імпрези будуть подані в черговому числі „Свободи".

Ярця Бука королева української преси і радіо в Канаді

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Указами і терором

У московській „Правді" й „Известиях", а згодом і в інших совєтських газетах опубліковано 25 січня ц.р. новий указ кремлівського партійного керівництва про підвищення партійних стандартів у совєтській літературній і мистецькій критиці. Згідно з цим указом редакційні колегії окремих літературних і мистецьких видань будуть підсилені „витриманими і випробуваними політично" критиками, а для керування їх роботою буде створений спеціяльний журнал марксо-ленінської критики. Тиждень перед тим, ніби в підготові до проголошення цього указу, проведено в Москві, Ленінграді, в Києві й Львові обшуки численних дисидентів, у висліді яких арештовано багато діячів культури, головним чином літературних критиків.

Як і в багатьох інших випадках, у Совєтському Союзі починає повторюватися майже дослівно те, що ділося в роки кривавого сталінського режиму, почавши з першої половини 1930-их років. Тоді також проголошувано укази про перебудову літературних і мистецьких організацій і про посилення партійного керівництва у критиці, і тоді також створено спеціяльні „критичні" журнали, спрямування яких, якщо йдеться про Україну, було й підкреслюване в їх же назвах: провідний журнал „Критика", що виходив у 1928-31 роках, був перейменований 1932 року на „Марксо-Ленінську Критику". Після цього пішли роки чорного терору, що коштували Україні сотки й тисячі знищених літераторів, науковців, мистців.

Сьогодні в час правління сталінського учня Леоніда Брежнєва починає „посилюватися" не тільки „партійна лінія", але й активність совєтських органів безпеки — колись НКВД, сьогодні КГБ — і совєтських судів. Дисидентів починають судити все жорстокіше — українського історика і публіциста Валентина Мороза запроторено на 9 років ув'язнення і 5 років заслання. Російського дисидента-літератора Владиміра Буковського засуджено на 8 років тюрми і 4 роки заслання. Самі ж арешти стають все численніші. Кількість арештованих іде в десятки.

Спалахи інтелектуальної свободи, прагнення до вільного життя Москва, як і завжди у своїй історії, намагається здушити, не як указами, то терором. Проте, на дальшу мету все це не дає їй бажаних наслідків. Свободолюбність була й залишається непереможною.

Засоби боротьби

До бюра американського імпресаріо в Ню Йорку, який — за пляном культурного обміну між ЗСА і СССР — ангажує мистецькі сили з СССР, Сола Юрока, підкинув хтось запальну бомбу, що спричинила пожежу, в якій — крім 9-ох поранених — згинула 27-річна службовичка. Не можна виключати можливість, що це була провокація, щоб скерувати поліційне слідство в сторону відомої зі своїх протисовєтських терористичних актів екстремної Жидівської Оборонної Ліґи, яка відрекалась того акту. Однак, коли це дійсно був свідомий і пляновий акт політичного терору, то він знову актуалізує проблему, яка в усіх історичних часах хвилювала політиків і філософів: чи всі засоби добрі, які ведуть до цілі, і чи терор, як один із засобів політичної боротьби, завжди осягає свою мету?

Це складне питання, яке годі спрощувати і на яке не можна відповісти „так" або „ні". Поминаючи міркування релігійно-етичного характеру, у світовій історії є безліч прикладів стосування терору з ідейних причин, бо — врешті — й Юлія Цезаря вбив тому вже близько 2 000 років його приятель Брут, щоб врятувати римську демократію від диктатури. На тему, чи стосувати індивідуальний терор чи масовий — велися вже довгі дискусії між революціонерами. Сатрапи теж стосували супроти власних громадян масовий терор, а часи Сталіна в СССР, Гітлера в Німеччині чи режим Якія Хана у Східньому Пакістані в минулому році подали на це страхітливі приклади. І тепер ми є свідками, як у Північній Ірляндії шаліє терор, націлений на з'єднання поділеної Ірляндії.

А втім, здається, що як в усіх засобах боротьби, так і в даному випадку треба відрізняти різні акти терору і не підтягати їх під спільний знаменник, одкаково добрий чи поганий. Вправді існує прислів'я „де рубають дрова, там летять тріски", але воно не дуже переконує, що треба вбивати молоду жінку за те, що її працедавець спроваджує на виступи до Америки мистців з СССР. У політиці і в стосованих нею методах зобов'язує критерій доцільности. Що практично осягне такий акт терору? Зміну політики Америки? Зміну політики СССР?

Покищо цей останній акт має цілком протилежний наслідок, як його бажали спричинники: настрої загалу прихильні невинній жертві і ворожі її вбивникам.

ВИБОРЧИЙ РІК

Множаться голоси, що треба „щось" учинити, щоб З'єднані Стейти не поринали щочотири роки у вир міжпартійної боротьби, яка — на превеликий жаль — тісно пов'язана з поточною політикою Уряду як у внутрішніх, так і в міжнародних справах. У виборчому році особливо підкреслюється потребу мати на увазі однаково економіку країни, як і різні ходи закордонної політики — власне під кутом настроїв виборців. Очевидно, що це явище нездорове, яке не приносить користи ані плянуванню в різних ділянках крайової дійсности, ані на закордонному полі.

Розумна й доцільна внутрішня та закордонна політика вимагає плянування на далеку мету, без уваги на календар, за яким в початку листопада щочотири роки всі справи мусять відійти набік, бо вся увага звертається тоді на вибір нового президента. Щораз частіше можна читати порівняння з такими демократичними державами, як Британія, де уряд має право скликати вибори в догідний для нього момент впродовж 5-річної своєї каденції і де передвиборчий час — один місяць. В Японії, також конституційній монархії, при всій нагальности „лівих", чи 5-ій Республіці Франції з її де-голлістською конституцією, або навіть у Західній Німеччині з її трипартійною системою, вибори не викликають ніколи такого потрясення в країні, як у ЗСА. Це своєрідний парадокс, що сам виборчий день проходить в Америці завжди спокійнісінько, без ніяких бешкетів біля виборчих домівок, зате перед тим протягом довгих місяців країна неспокійна під знаком виборів.

У цьому виборчому році є ще інший цікавий парадокс: нема, властиво, ніякої спеціяльно драматичної проблеми, яка хвилювала б нарід: В'єтнамська війна триває для Америки уже більш формально, як фактично, а коли до 1 травня ц. р. американські війська у тій країні впадуть до цифри 50.000, отже на півмільйона менше, аніж було їх тоді, коли прийшов до влади теперішній Президент, то трудно відмовити Ніксонові старань закінчити ту нещасну війну. Виявлення Ніксоном ведення протягом 30-ти місяців таємних переговорів з комуністами про замирення у В'єтнамі залишає мало поля його противникам, щоб закидати йому легковаження справи миру.

Проголошення „нової економічної політики" із тимчасовою контролею цін і платень свідчить про те, що Уряд розуміє конечність перебороти недугу інфляції, а складення бюджету на наступний рік з дефіцитом понад 25 більйонів долярів доказує, що Уряд хоче навіть такими драстичними засобами боротися проти безробіття.

Водночас — припинились бурхливі расові заворушення, настало заспокоєння, в університетах і кемпусах, загрозу великих страйків полагоджується у переговорах, злочинність у містах, хоч все ще застрашлива, вже не зростає.

Отож властиво не існує ніякої такої проблеми, яка хвилювала б суспільство і створювала різку лінію поділу в ньому.

Є ще одна причина, чому — логічно беручи — цьогорічні вибори повинні проходити мляво, без глибокого хвилювання: між кандидатами нема ні одного, який ген високо здіймався б понад усіма своїми суперниками, який міг би породити у виборчих масах ентузіязм із шкодою для всіх його суперників.

З-посеред 10-ти демократичних і трьох республіканських кандидатів, що зголосились до правиборів, враховуючи вже президента Ніксона, більшість належать до категорії, яка становить загадку: чому ті діячі взагалі ризикують десятками і сотнями тисяч долярів на виборчу акцію, коли вони не мають найменших шансів дістати признання на своїх партійних конвенціях? Чи це персональна амбіція не дозволяє їм на самокритику й безпристрасну оцінку ситуації в Америці, — чи вони свідомі, що не є поважними кандидатами, а тільки хочуть передвиборчого розголосу, „паблиситі", — чи дехто розраховує на непередбачений випадок на партійній конвенції, який зактуалізує його кандидатуру як не на президента, то на віце-президента, — фактом є, що та повінь кандидатів радше знецінює цьогорічні вибори, як підносить їх вартість.

Але може власне внаслідок усіх тих моментів, які повинні зробити 1972-ий рік „безбарвним", президентські кандидати намагаються розворушити байдужу громадську думку, кожний на свій лад дошукуючись таких слабих точок у теперішній дійсності в Америці й у світі, за які можна було б таврувати й оскаржувати Ніксона. У цьому намаганні „погрузити" його в публічній опінії переступають інколи межі „чесної гри", „фер плей".

Коли, наприклад, за кілька годин після промови Ніксона з 25 січня ц. р. про В'єтнам, деякі сенатори, кандидати у президентських правиборах, виголосили через радіо заяви, що мирові пропозиції Президента були „недостатні", щоб в'єтнамські комуністи могли їх прийняти, — то ті заяви були водою на млин комуністичного ворога, і проти інтересів американської делеґації на Паризькій конференції в справі В'єтнаму. І коли інший кандидат на президента, нюйоркський посадник Джон Ліндзі, все життя республіканець, а від кількох місяців демократ, заявив, що підвищення президентом Ніксоном видатків на оборону в новому бюджетовому прелімінарі на 300 мільйонів доказує, що Ніксон „витрачає мільйони на вбивання американців за кордоном, замість підтримувати живих у цій країні", — то це таки пахне демагогією...

Таким чином у цьому виборчому році актуальними будуть однаково справи економіки, В'єтнаму й расово та громадянської рівности. Безробіття виказує тепер 6.1 відсотка і ледве чи впаде нижче 5 відсотків, як це заповів був през. Ніксон. Зріст інфляції зупинено, але самої інфляції не зліквідовано. Злочинство в американських містах все ще таке, що паризький щоденник радив французам туристам у ЗСА не висувати свого носа присмерком поза центр Манеттену в Ню Йорку та поза свій готель у Вашинґтоні.

Девальвація доляра збільшила суперницьку силу американських експортових виробів, але вдарила по кишенях американських туристів і імпортерів. І у В'єтнамі все ще йде та вірогідно йтиме війна, а подорожі Ніксона до Пекіну й Москви — за його власними передбаченнями — не дадуть ніяких негайних блискучих наслідків.

Отож передвиборча кампанія має досить пального. Ричард Ніксон має той атут, що він раз-у-раз на сторінках газет і на екранах телевізорів, розпоряджаючи при тому величезним виборчим апаратом. Але він — республіканець, а в Америці завжди було і є тепер більше демократів. І він не має за собою німбу Д. Д. Айзенгавера, ані того „чару", що приєднує у виборах жінок і молодь. І тому вислід цьогорічних виборів покищо такий же неясний, як образ передвиборчої аґітації.

і.к-н

Ярослав Курдидик

ЗСА І ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ

Може якраз тепер, напередодні відвідин президента Ніксона Пекіну і Москви, варто було б прочитати дві дуже актуальні змістом книжки, в яких обговорюється та аналізується в різних аспектах політику, що її ведуть ЗСА у відношенні до Китаю.

Перша з них — „Нова політика Америки відносно Китаю", автором якої є А. Д. Барнетт, що у роках 1961-1969 був головою Студій про сучасний Китай при Колумбійському університеті. Автори другої книжки-студії „Зміни політики супроти Китаю" Р. Моренстін і М. Абрамовіц.

Обговорюючи політичні ходи та потягнення ЗСА, автори цих книжок намагаються „розшифрувати", які були взаємини між ЗСА й Китаєм в минулому і яких слід очікувати у майбутньому. В усіх них пробивається така типова для сучасних американських авторів „гіперболічна тенденція пристосування", але з деякими їхніми арґументами та висновками варто познайомитися.

І так, Барнетт не приховує свого гострого осуду з того приводу, що ЗСА протягом усього періоду після другої світової війни протиставилися безпосередньо або посередньо, вживаючи навіть і мілітарної сили, всякого роду рухам соціяльної революції. Він пише: „Не можемо ніяк зрозуміти, чи це були наші прогріхи, що випливали з незрозуміння „дійсної політики", чи, навпаки, рухи ці були зумовлені основними вимогами нашої економічної і соціяльної системи? Якщо ж ми робили ці помилки, тоді слід нам глибоко призадуматися над тим, коли і яких нових заходів треба вжити, щоб змінити деструктивний натиск на теперішню політику ЗСА у світі? Та найважливіше — продовжує він, — чи наші політики й провідники належно і задовільно для цього підготовані".

Приблизно такі самі думки, хоч у дещо змодифікованій варіяції, висловлюють і два інші автори, Моренстін та Абрамовіц, при чому приходять до висновків, що нову політику ЗСА супроти Китаю найвимовніше характеризує наша теперішня ситуація у Східній Азії. Її, — пишуть вони, — слід було б назвати „мультиполярною", бо вона вимагає незвичайно уважливого й прецизного балянсування сил і впливів між Японією, Китаєм і Совєтським Союзом. Може якраз утримування цього балянсу виправдує на довшу мету, чому ЗСА довелося заанґажуватись у цю таку непопулярну й затяжну, але конечну війну в Індо-Китаї.

З черги ці автори доводять, що ЗСА слід було б уже давно враховувати чимраз більш зростаючу силу Китаю і створити „своєрідний модус вівенді", який після початкових труднощів прибере приблизно таких форм, як наше відношення до Совєтського Союзу, — форм, що їх можна найкраще окреслити словами „дружба з конечности і . . . в повному мілітарному поготівлі".

До основних „прогріхів" американської закордонної політики, пишуть автори „Зміни політики супроти Китаю", слід зарахувати те, що ЗСА не зуміли знайти повного зрозуміння у признанні рації також і іншим великим силам і постійно відмовлялися брати участь в процесах усамостійнювання, що їх переходили менші нації. А треба мати відвагу і признатися в тому, що в міжчасі зайшли зміни, які нам може й „не подобаються", але вони є, і з ними треба миритися. Не всі ці зміни постали тільки з причин нужди, голоду, високої смертности і безнадійности. Вони постали в першу чергу з причин політичної пливкости, нестабільности та в пошукуванні якогось тривкішого закорення.

Нам, американцям, слід усвідомити, — пише Барнетт, — що хоч яка сильна й багата своїми ресурсами наша держава, вона не в силі контролювати і ладнати кожну ситуацію світового маштабу, а мусять обмежуватися і слідкувати з настороженістю за тим, щоб усяке політичне зло не звалювалося на нас і не загрожувало нам безпосередньо.

Повільна, але постійна переоцінка китайської політики, яка розпочалася ще за президента Кеннеді, досягла своєї кульмінаційної точки за президента Ніксона, коли

(Закінчення на стор. 8-ій)

Василь Маркусь

ЩЕ ПРО V АРХИЄПИСКОПСЬКИЙ СИНОД І ДЕЯКІ НОВІ ПОДІЇ В РОЗВИТКУ УКЦЕРКВИ

(3)

Спільне різдвяне послання

Вже згадано, що одним із конкретних синодальних постанов V Архиєпископського Синоду УКЦеркви було опублікування спільного різдвяного послання з підписами усіх наших Владик, членів Синоду. Це практично мало означати, що інші Владики спільно чи окремо з нагоди тих рокових свят не будуть окремо звертатися до своїх вірних, щоб підкреслити єдність. Так сталося за деякими винятками, а саме українська котолицька ієрархія Америки видала ще окреме слово від себе до вірних Філядельфійської Митрополії, а також Кир Андрій Сапеляк зробив подібне не згадавши спільного Послання. Очевидно, було б краще, якби саме для заманіфестування підтримки синодальним постановам появилося б лише спільне послання всієї ієрархії, як було вирішено.

Властиво, наші зауваги стосуються спільного різдвяного послання. Скажемо зразу, що годі очікувати, щоб усі спільні документи були чимось надзвичайним і досконалим під кутом змісту і форми. Властиво, існує можливість, що такі твори є досить пересічними якраз тому, що вони є плодом колективної праці та узгіднення. В порівнянні з попередніми посинодальними спільними пастирськими посланнями це останнє є блідим. Річ у тому, що попереднє послання, видане в час Синоду (з датою 31 жовтня 1971 р.), було всеціло присвячене ювілеєві унії та значенню цього акту. Воно зовсім не порушувало актуальних справ порушуваних і розв'язаних Синодом. З правом очікували вірні нашої Церкви у всьому світі, що саме різдвяне послання буде присвячене цим питанням. Але цього, на жаль, не сталося.

Чимало цінних думок висловлено у спільному посланні, зокрема суґестивних в навечір'я празника Різдва Христового. Але дозволимо собі вказати на два місця, які можуть викликати різну інтерпретацію серед вірних і священиків. Стосується це одного й того самого питання, а саме ставлення багатьох українців католиків — мирян і священиків до Апостольського Престолу. Критику деяких потягнень окремих куріяльних органів щодо нашої Церкви впродовж останніх років Послання розглядає як „фальшиві підозріння" та „забуття про великі добродійства" збоку Апостольської Столиці для нашої Церкви.

Може є деякі чинники, що фальшиво підозрівають Апостольський Престіл в неприхильності, може є й такі, що не визнають минулих добродійств та роблять це „під впливом ворожої завзятої пропаґанди". Але вони не мають впливу на відносини у нашій Церкві і, на жаль, не про них автори Послання говорять. З тексту і контексту випливає, що ці закиди стосуються теперішнього мирянського руху, його організацій та публікацій, які на своїх плечах винесли в дуже несприятливих умовах важкі змагання та оборону нашої Церкви проти різних внутрішніх і зовнішніх неприхильних для нас акцій. Не місце тут згадувати про всі ці потягнення. Нам боляче чути цитовані закиди збоку наших деяких Архипастирів, права і честь яких ми справедливо й послідовно боронили.

Слід тут ствердити ясно і недвозначно перед усією нашою ієрархією, а зокрема довести до відома тих Владик, які ці думки ствердили і в спільному Посланні, що активний і відповідальний український католицький мирянський рух не був і не є проти Апостольського Престолу чи особи Святішого Отця. Критикувати окремі потягнення Ватиканської адміністрації у відношенні до нашої Церкви ще не означає заперечувати авторитету і проводу Папи у Вселенській Церкві. А факти, на які ми вказували, досі, на жаль, ніхто не заперечив чи відкликав (поведінка Східньої Конґреґації, лист кард. Тіссерана, ватиканська дипломатія і її контакти з Москвою і Російською Православною Церквою). Навпаки, їх підтверджували самі наші Владики у своїх різних виступах, зокрема на Папському Синоді в 1971 р.

Про добродійства Святої Столиці ми не забуваємо й не забудемо, але це не означає, що тим самим ми мали б собі заперечити право самооборони та прихильної критики того, що таки є некорисним для нашої Церкви на сьогоднішньому етапі. Добродійства минулого не можуть нас зобов'язати до тупої мовчанки і нещирого замовчування вчинених нам кривд. Це могла бути колись практика і стиль поступування, але вони нереальні в XX столітті, на щастя, також і в Католицькій Церкві.

Найболючішим у цьому є те, що настанову і дії мирянського руху в Посланні пов'язується з роботою „ворогів Католицької Церкви і тут на чужині" серед нашого народу. Легко кинути підозру, зокрема використовуючи високий авторитет архиєреїв, але чи хтось турбується, як і чи взагалі цю кривду можна буде направити. Відповідальні діячі мирянського руху, а вони були в осередку критичних подій у нашій Церкві за останні роки, самі не вважають себе за „ворогів Католицької Церкви", як також рішучо відкидають закид, що вони діють „під впливом ворогів". Ми волієм речеву критику нашої діяльности в кожному випадку, замість прикладання дуже прикрих і поважних ярликів („вороги").

(Закінчення буде)

Ольга Приходько

КАМ'ЯНЕ СЕРЦЕ

(10)

— То значить любилися?

— Та де там! Не було на те часу.

— Як довго ви знались з вашим женихом?

— Щоб правду сказати, то ми ані не знались. Одного дня приїхав і зразу посватався, на другий день були заручини, а за три дні було вже весілля.

— Та не може бути! Чому такий поспіх?

— Бо чоловік мусів на службу.

— То що, ваші батьки хотіли вас скорше з хати позбутись чи що?

— Та ні. Але у нас велика родина — сім сестер. Батьки вважали, що треба віддаватися тоді, коли люди сватають, бо потім, як не буде за кого, то може б жалували.

— То ви любили свого чоловіка?

— Звичайно, що любила. Кожна порядна жінка мусить любити свого чоловіка.

— Ну, то вже неправда. Коли чоловік пияк або б'є жінку, то також мусить його любити?

— То ні. Але мій чоловік не був ані пияк, ані забияка. Він був добрий і завжди ласкавий до мене.

— А були ви щасливі з чоловіком?

— То ні. Я собі щастя уявляла інакше.

— А як же ви уявляли собі щастя?

— Думала, що коли людина щаслива, то вона завжди почуває себе радісною і веселою. А мені якось не було ані радісно, ані весело.

— А то чому?

— Або я знаю. Радість приходить і відходить, коли сама хоче. Не можна примусити себе бути веселою.

— То правда. Ось мені все радісно і весело, коли я сиджу у вас в хаті.

— Мені також.

— Так знаєте що? Поберемося з вами, то може будемо завжди щасливими.

— Ну, це ви вигадуєте! У мене ж двоє дітей. Хто хоче за чужих дітей дбати?

— Ваші діти мені не є чужими. Мені вони не перешкоджають. Женя — то таке миле створіння, ніби мені рідна дитина. А Вітя згодом піде до інтернату, а тим часом він тихий і жадної шкоди не робить. Але ви неначе для мене створені.

І так Надійка зазнала, що є щастя на світі.

Побралися вони скромно і тихо, без усякої паради без гостей, бо ні він, ні вона не мали тут ні рідні, ні близьких знайомих, та й по правді не годиться вдовиці з дітьми бучне весілля справляти.

Звичайно селяни з сусідства це знали і дуже дивувалися, що такий молодий красунь узяв бідну вдовицю та ще й з дітьми. Деякі жінки навіть казали, що пані вчителька має золоті руки, але також уміє чарувати. А хлопці казали — які там чари, просто здурів мисливець, блукаючи самотою в лісі, та й поласився на біляву вдовицю. Де ж таки? Такий молодий та гарний так себе занедбав.

Але хто справді знає, хто розуміє людські почуття та вчинки?

Мисливець в дійсності почував себе дуже щасливим. Якраз таке спокійне, лагідне життя йому підходило після святої тиші серед природи. Він би не зніс галасливої жінки або якихось непорозумінь у родині, так само як бруду або неохайности в хаті. І власне таку лагідну тишу, такий спокій, порядок і чистоту він знаходив завжди у здовиній хаті. А як до того додати смачну страву, а головно м'яку ніжну ласкавість з природи чутливої людини, то стане зрозумілим, що ті всі властивості чим далі, тим більше приваблювали його до Надійки.

А вона? Як же вона йому догоджала, як пильно вдивлялася у вираз його гарного, любого обличчя — чи все йому подобається, чи всі його потреби та бажання задоволені, чи не може вона якось ще більше уприємнити йому відпочинок вдома. Ніщо не здавалося їй тяжким, коли то робилося для його приємности. І то все давала йому від щирого серця, радо, не чекаючи дяки або якоїсь нагороди. Найбільшою нагородою було його вдоволення та ласкава усмішка на милих устах.

Як швидко минають щасливі години життя, як непомітно летять ті безжурні, світлі дні, повні лагідної, тихої втіхи від теплоти і радости, яку утворює присутність та щира прихильність коханої людини! Скільки ласкавости дарує кожний погляд, кожна усмішка, кожне ніжне слово! Скільки порозуміння, скільки приязни у всіх дрібницях буденного життя! Це не палкий вихор бурхливої пристрасти, що швидко вгасає, це тихий і ніжний подих сталого та вірного чуття, глибокого порозуміння, взаємної симпатії та правдивого кохання.

Незабаром у лісі розпочалася велика праця. Дідич відпродав велику кількість будівельного матеріялу і треба було вибрати відповідні дерева, доглянути за порубом та певною мірою того дерева. Тягнулася ця робота більше як рік, і лісничий цілими днями пропадав у лісі, бо хотів виконати своє завдання зразково. Нарешті, коли був призначений термін для урядової комісії, яка мала приймати дерево, дідич покликав лісничого і сказав, що варто б ту комісію почастувати, що він пришле з дому двох зручних лакеїв з винами та закусками, а лісничий хай буде такий ласкавий знайти затишне місце серед лісу та накаже приготовити його так, щоб можна було там випити по чарці та закусити.

Гуревич взагалі був дуже товариською людиною, крім того хотів виконати то завдання якнайкраще, бо знав, що дідичеві на тій комісії, а особливо на тому урядовому архітектові дуже залежить, бо власне той архітект мав встановити якість та ціну дерева. І сам Гуревич особисто мав інтерес на тому, бож то він вибирав та сортував дерево і присвятив тій справі так багато часу та намаги, отже хотів, щоб та праця була належно оцінена і щоб дідич залишився ним вдоволений.

У лісі була стара гайовна, з давніх часів не уживана і занедбана, але гарно, стильово збудована і заряджена по-старосвітськи. Лісничий казав те все вичистити, прибрати запашним гіллям, принести туди гарний посуд, скатерку, що дала Надійка, а Надійку просив приготувати всякі паштети та галярети з дичини, до того маринади та салати, також міцного домашнього вишняку і тих своїх медівників з горішками.

Лакей з панського двору привіз дорогі вина та всякі консерви й закуски, але Надійчині вироби виглядали оригінальніше та привабливіше.

Коли дідич вступив до гайовни, щоб поглянути, як то там улаштовано і чи буде всього досить, то здивовано глянув на скромного Гуревича і з посмішкою сказав:

— Це все виглядає чудово, але де ви все це дістали і скільки треба за це платити?

— За це не треба платити, це дичина з вашого лісу,

(Далі буде)

ПРОТОКОЛ

27-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Hotel Statler Hilton, Cleveland, Ohio в тижні від 18-го до 23-го травня 1970 року

(18)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Д-РА МИХАЙЛА ДАНИЛЮКА

З звітний час між двома Конвенціями мені доводилось виконувати ряд звичайних обов'язків члена Головного Уряду УНС, беручи участь у всіх засіданнях Гол. Уряду та його акціях, тримаючи постійний контакт з головною канцелярією УНС, „Свободою" тощо. Крім них, на доручення Екзекутиви УНС або за власною ініціятивою, брав участь у таких подіях:

1. Відновив Окружний Комітет УНС в Міннесоті, допомагаючи в його праці, ювілейних святкуваннях 75-ліття УНС тощо. Тримав постійний зв'язок між місцевими відділами та головною канцелярією УНС, брав участь в багатьох засіданнях та зборах місцевих відділів.

2. Репрезентував УНСоюз на Шостому Соборі Української Православної Церкви в Клівленді 1967 р., на двох з'їздах Українського Лікарського Т-ва Пів. Америки в 1967 і 69 рр., З'їзді Волинян в Торонто 1969 р.; місцевих громадських зборах в різні часи.

3. Взяв участь в делегаціях УНСоюзу на СКВУ, Конгрес Братських Організацій Америки 1966 р., а також в зустрічі Головного Уряду з Первоієрархом Української Католицької Церкви Кардиналом Йосифом Сліпим в Торонто 1968 р., будучи таким чином першим офіційним представником УНС православного віровизнання, що вітав Владику на американському континенті. Також взяв участь в делегації УНС у ювілейних святкуваннях в Давфині 1969 р., організуючи туди представництво православного духовенства на соборні Богослуження з католицьким та протестантським духовенством в церкві українських піонерів, в якій минулого століття відбулось перше Богослуження, що його відправив тодішній редактор „Свободи".

4. Взяв участь в ювілейних святкуваннях „Свободи" в Ню Йорку 1969 р., які влаштувала Спілка Укр. Журналістів Америки, і на запрошення управи Спілки виголосив на цьому вечорі головну промову.

5. Будучи членом Гол. Уряду й одночасно членом Ради Митрополії Української Православної Церкви в ЗСА, працював по лінії творення добрих і соборницьких відносин між УПЦ і УНС. Деталі цієї праці не належать до звіту, але можу з певністю сказати, що завдяки добрим і конструктивним відносинам між УПЦ і УНС, протягом останніх років можна було не тільки запобігти різним невідрадним фактам в житті цілої української громади, але й добитись чимало позитивізму й успіхів. Найкраще це себе показало, наприклад, у творенні Секретаріяту СКВУ з участю Ієрархів наших Церков, в зустрічі православних Владик з Кардиналом Сліпим та інших подіях, в яких УНС брав широку участь. За створення такої атмосфери співпраці належиться велике признання як Екзекутиві УНС, так і керівним чинникам УПЦ, а також редакції „Свободи", яка часто допомагала в нормалізації відносин. Я щиро радий, що міг бути допоміжним у творенні такої співпраці.

Поза союзовими обов'язками мені доводилось брати участь в різних громадських подіях або безпосередньо, або шляхом журналістичної діяльности. До головних точок цієї праці можна б зарахувати:

1. У 1968 р. я організував й очолив відділ Фонду Катедри Українознавства Гарвардського університету на Міннесоту.

2. На прохання редакції „Свободи" відбув спеціяльну візиту Осередку УПЦ в Бавнд Бруку 1967 р., та написав широкий репортаж „Український Пантеон", який крім появи в газеті був також виданий „Свободою" в українській і англійській мовах окремим виданням для користування УПЦ по своїх парафіях.

3. Віддав до розпорядимости „Свободи" свою працю „Повстанський Записник", яка частинно друкувалась у щоденнику, а згодом була видана окремою книжкою в 1968 р. Книжка ця стала єдиною більшою працею літературно - історичного жанру, яка вийшла своєчасно у світ в часі святкувань 25-ліття створення Української Повстанської Армії.

4. За звітний час написав до „Свободи" понад 70 статтей, репортажів, нарисів, інформацій і т. д. на політичні, громадські, церковні та інші теми. Деякі з них, як, наприклад, коментар про зустріч православних і католицьких українських Владик або стаття про недавню пожежу Видубецького Монастиря біля Києва використовувались в українських провідних колах, як джерельний матеріял.

Одначе, всі вгорі згадані обов'язки могла б виконати в такій або іншій мірі кожна людина. Будучи професіоналістом, я шукав ще інших можливостей, щоб більше віддати свого знання і праці членству УНС і цілій українській громаді. Маючи на увазі добрі традиції українського лікаря - громадянина, я розпочав у 1967 році додаткову обслугу нашої громади, і на шляху цієї праці треба відмітити такі досягнення:

1. Розпочав і веду вже четвертий рік постійну колюмну в „Свободі", яка добре відома під назвою „На медичні теми". Ця колюмна появляється безперебійно кожного вівторка у „Свободі", і вона на сьогодні стала першою такого роду, що втримала свою послідовність і постійність такий довгий час. Численні сотні листів від читачів, дискусії на її тему серед громадянства і професійних кругів — це найкращий доказ, що така колюмна в нас необхідна, і що нею користаються не лише члени УНС, але ціла українська громада. Варто відмітити, що подібної колюмни не мала і не має ніяка інша українська газета, а навіть у „суверенній" УССР такої нема, бо окупаційна влада віддає папір на партійну макулятуру замість дозволити українським професійним кадрам служити своєму народові.

Щоб забезпечити колюмну постійною появою, необхідно було дати не лише професійне знання, але й час та працю, і до сьогодні ця колюмна вимагала понад 400 сторінок машинопису. Крім цього часто треба було відповідати на окремі листи із запитами читачів, і за звітний час довелось вислати понад 350 окремих листів до читачів, вияснюючи їм багато медичних проблем. За ведення колюмни я не брав ніякої винагороди.

2. В часі переведення в життя закону про „Медикер" багато наших членів не мали про нього достатньо інформацій в зрозумілій формі. Тому я дав серію статтей в „Свободі" на цю тему, а також уложив окрему брошуру про „Медикер", яку великим тиражем розіслано по відділах УНС для широкого вжитку.

3. В листопаді 1969 р., при нагоді акції американських установ в боротьбі з наркоманією, я започаткував таку ж акцію на сторінках „Свободи" серед української громади. Після серії статтей я випрацював окрему брошуру про „Наркоманію і зловживання ліками" в українській й англійській мовах, яку УНС та „Свобода" видали великим тиражем для широкого вжитку нашими громадами, молодечими організаціями, школами і т. д. Ця наша праця створила значний відгомін в українській громаді та започаткувала ряд місцевих акцій в боротьбі з цією жахливою модерною пошестю, яка грозить великим знищенням наших молодих кадрів. Акція боротьби з наркоманією розгортається щораз ширше, і я маю на увазі далі її проводити, використовуючи також інші методи публікацій на цю тему.

4. Маючи на увазі якнайширше і найкраще освідомлення нашої громади в проблемі охорони здоров'я і життя, я запланував і написав більшу працю, яку у формі книжки передав УНСоюзові і „Свободі". Книжка ця відома під назвою „На медичні теми — Лікарський довідник", і вимагала майже два роки праці, понад 400 сторінок машинопису, біля 100 ілюстрацій та укладу англо - українського медичного словника з майже 2500 гаслами.

Цей „Лікарський Довідник" стане першою книжкою такого задуму, ширшого об'єму і модерної форми подавання змісту серед українських науково - популярних видань не лише еміґрації, але взагалі, бо книжки такої форми і методики нема також в Україні. Я не маю сумніву, що вона стане важливим підручником багатьом людям при всякій потребі.

Виконуючи всю цю працю союзового, громадського, а особливо професійного характеру для добра цілої системи УНС та громад нашого поселення у вільному світі, я зазнав великого вдоволення та почуття виконаного обов'язку і як людина, що її довелося бути членом Головного Уряду УНС, і як громадянин, професіоналіст та робітник пера. Я справді гордий з цього, що в рямках системи УНС та при допомозі цієї системи я міг зробити для української громади дещо праці, продовжуючи добрі традиції українського професіоналіста й інтелігента.

Успіх моєї праці позначався наявністю співпраці багатьох людей в УНС та „Свободі". Тому я щиро вдячний Екзекутиві та головному предсідникові УНС п. Йосипові Лисогорові за зрозуміння моїх задумів і ред. А. Драганові за його прихильність у моїх різних починах. Моя дружня вдячність ред. В. Давиденкові, якого приятельська співпраця дуже багато спричинилась до того, щоб ряд моїх професійних публікацій для добра Союзу і громади мали бездоганну форму і стиль. Я завжди пам'ятатиму цю допомогу і співпрацю з правдивою пошаною і теплотою.

Моя подяка Конвенції УНСоюзу, що наділила мене не лише привілеєм, але також обов'язками і ширшими можливостями праці для нашої української громади.

До свого друкованого звіту головний радний д-р Михайло Данилюк додав наступне: Я вагався чи звітувати ще й тепер, бо впродовж останніх чотирьох років я передавав мої думки членам УНСоюзу в „Свободі", заторкуючи всі проблеми українського громадського життя, а зокрема проблеми здоров'я. Якщо б зібрати усі ці мої статті, вони напевно досягли б 1,800 сторінок і були б найдовшими з усіх звітів на цій Конвенції. Я думаю, що кожний український професіоналіст може і повинен знайти місце в УНСоюзі та в житті української спільноти й кожний має змогу поділитися своїм знанням і своїм досвідом у межах своєї спеціяльности. Якщо є питання, що робити і як робити, то я знайшов, на основі мого власного досвіду, найкращу методу: закотити рукави. Після того, як мене обрано на головного радного УНСоюзу на останній Конвенції, на якій пошановано Івана Франка, я за мотто своєї праці взяв собі Франкові слова: „Кожний думай, що на тобі мільйонів стан стоїть, що за долю мільйонів мусиш дати ти одвіт". Я застосував цей Франковий заклик до моєї праці і обов'язків у відношенні до УНС, бо годі було інакше.

REPORT OF ANDREW JULA, Supreme Advisor

It is most gratifying to be a part of our organization, which has grown in its membership and greater assets during the last four years to let us keep our position as the largest Ukrainian fraternal organization in the United States and Canada.

During my years as a member of the Supreme Assembly, my activities were limited during 1969, but it does not mean that I was inactive.

In my branch 161 in Ambridge with the help of my fellow officers and branch members, we were instrumental in organizing 25 new members which helped the Western Pennsylvania area to achieve 206 new members, or 60% of our quota for the year.

My first important function was our Fourth Annual Ukrainian National Association bowling tournament. It was held by the Derry, Branch 113 as the hosts on April 26. It was a successful tournament and I am confident that the Fifth Bowling tournament being held in Chicago, Illinois on May 2, 1970 will outdo all previous tournaments.

Throughout the United States and Canada, our organization celebrated its Diamond Jubilee. In our area we also celebrated this anniversary with a banquet and dance. The lovely lodge and club rooms of Branch 120 in Aliquippa, Pennsylvania, hosted this anniversary.

Plans were formulated to re-activate the Penn-Ohio Sports program. To get this plan in action a meeting was held in Youngstown, Ohio on Sunday, September 25. It was decided to have the bowling in Ambridge. and the date was set for Saturday, April 18, 1970. It is to be on a no cash prize basis; trophies will be given as prizes. Interest is to be centered upon the youth, in the ages from 8 to 15.

Since golf is a great sport among the members in the area, it was decided that the golf tournament would be held in Ohio.

I also participated in the 38th Ukrainian Day in Youngstown, which was sponsored by the Ukrainian Congress Committee of Youngstown.

During the Labor Day week-end I represented UNA at the Ukrainian Youth League of North America convention, which was held at the William Penn Hotel in Pittsburgh, Pennsylvania.

It was an important event for me when I was asked by friends from Rochester, New York to participate in a banquet, honoring William Hussar for serving his branch 25 years as secretary. William Popowich served as chairman of this event, and the main address was delivered by our vice-president Walter Sochan.

My last function for last year was organizing interest in the area to attend the opera, "Anna Yaroslava," which was being held in Cleveland on November 28. Besides the many automobiles making the trip, Ambridge attended this opera by chartered bus.

As I have mentioned many times, again it is an honor to be a member of this great fraternal organization and I wish to thank the delegates who represented their branches at our convention in Chicago, who gave me the honor and privilege to serve on the Supreme Board of Advisors. And to those of you delegates who are representing their branches at the 27th convention of the Ukrainian National Association in Cleveland, Ohio. I wish you all a pleasant and happy convention and trust that you will take an active part in the deliberations, and will express your ideas to help make our organization greater in membership and larger in its assets.

До свого друкованого звіту головний радний Андрій Джула додав вістку, що його рідна Аликвиппа здобула перемогу в п'ятих крайових круглевих змаганнях Українського Народного Союзу. Відносно програми для молоді Західньої Пенсильвенії він бажав би додати, що Відділи тієї частини Пенсильвенії вислали 35 хлопців і дівчат коледжового віку до Сиракюз, щоб вони там брали участь в спортових змаганнях Ліґи Американської Молоді і що саме він одержав добру відомість, що ця дружина здобула перемогу і то вже 7-ий рік під ряд. З запевненням, що дальше працюватиме для добра української молоді, зокрема в ділянці спорту та що є готовий допомогти всім відділовим урядовцям своєї Піттсбурзької Округи, як в організуванні членів, так у зв'язках з молоддю, головний радний А. Джула закінчив своє звітування.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

Історичної неділі, 20-го липня 1969-го року о год. 10-ій 56 хвилин і 20 секунд американський астронавт Ніл Алден Армстронґ витиснув перший слід людської стопи на поверхні іншої плянети, Місяця, промовивши пам'ятні слова: „Один малий крок для людини — велитенський стрибок для людства".

Ця подія і ці слова характеризують добу, в якій живемо, характеризують зокрема розвиток тих чотирьох років, до яких відносяться наші звіти та які є предметом розгляду цієї нашої Конвенції. Проте, вони характеризують тільки технологічний розвиток, бо в багатьох інших відношеннях людина не тільки тримається своєї Землі, але й всіх тих своїх труднощів і комплікацій, що їх вона в більшості сама собі створила, додавши до них ще й багато нових. Погляньмо бодай коротко на ситуацію, в якій живемо, в якій живе наша громада і наш нарід, як частина великої цілости, що називається людством.

Людина підстрибнула на мертвий Місяць, але її власна жива плянета, Земля, магла б легко перетворитись у цвинтарище. Повітря, що ним дихаємо, земля, по якій ходимо і вода, яку п'ємо, занечищені сміттям, димами та хемічними випарами, що може мати фатальні наслідки для органічного життя, включно з людським. Науковці говорять про експльозію населення, що може за кілька ґенерацій перетворити нашу плянету в муравлище, якого не можна буде ані виживити, ані навіть примістити.

Не інакше діється і в духовій площині. Також і тут революція, занечащення, експльозія. Людина, виходило б, не спроможна етично достосуватись до того „великанського стрибка", що на нього вона спромоглась в технологічному розвитку, неспроможна перевести необхідної в нових обставинах переоцінки вартостей і в результаті попадає в нігілізм, втікає від життя і відповідальностей у викликуваний наркотиками світ ілюзій. Виходило б, що умово й фізично людина потрапила підстрибнути на Місяць, але духово й етично вона тому „великанському стрибкові" не тільки не дорівнює, але навпаки, падає ще нижче.

Можливо, що це твердження дещо перебільшене, бо також і в сьогоднішньому зматеріялізованому світі, речі і вчинки гарні та добрі цілком певно переважають погань і занепад. Лихо в тому, що засоби масової інформації: преса, радіо і телевізія — як це слушно говорив і докоряв минулого року віце-президент Спіро Еґню — дають першенство цій погані і занепадові, про них вони найбільше пишуть і говорять та їх показують, відсуваючи на задній плян, або й взагалі промовчуючи справи добрі, шляхетні, гарні.

Подібну турботливу ситуацію подибуємо і в сьогоднішньому політичному світі. Війна у В'єтнамі продовжується та поширюється на сусідню Камбоджію. У фокус міжнародної уваги щораз більше вступає ситуація на Близькому Сході та стан перманентної війни між Ізраїлем а арабськими країнами. За обидвома сторонами стоять могутні міжнародні сили, що говорять про замирення і думають про арабську нафту. Дещо менше тепер говориться, але напевно багато думається і плянується в справі совєтсько-китайського конфлікту. Коли мова про Совєтський Союз, на звітовий час припадає ганебна „доктрина Брежнєва", якою комуно-московська імперія намагається, на прикладі насильства над Чехо-Словаччиною, забезпечити себе перед могутніми процесами в користь волі і демократії, що проходять в її нутрі.

Це тільки найкоротший погляд на повне викликів і криз загальне тло, на якому в звітовому часі проходило життя і розвиток нашого народу та нашої громади і нашої установи. Ми бо є невід'ємною частиною вселюдської цілости і хочемо ми того чи ні, ми мусимо жити її життям, переживати кризи і зустрічати виклики, підносити наш голос і допомагати у розв'язці загальних проблем, давати наш вклад у загальний розвиток.

Проте, першим предметом нашого зацікавлення є і мусить бути положення і доля нашого народу, як на рідній не своїй землі, так і в діяспорі. Багато бо дечого сталося там і тут за ті чотири роки, до яких відноситься цей звіт. Саме в тому часі факти потвердили те, що ми завжди знали і в що ми вірили — невмирущість нашого народу та безперервність в його змаганнях до волі і народоправства. Не зважаючи на терор та всі утиски і загрози, в Україні знову залунало та понеслось у широкий світ голосне та мужнє слово спротиву проти чужого насильства і в обороні народу та його прав. Документи Чорновола та подібні праці, до поширення яких наша установа поважно причинилася, глибоко потрясли сумлінням світу та знову звернули світову увагу на трагедію великого народу, що має тисячалітню культуру і велику історію, але ще і в другій половині 20-го сторіччя перебуває в колоніяльній залежності й експлуатації розбишацького сусіда. У цих чотирьох роках ми були свідками, як смолоскип боротьби за право бути господарем своєї землі і долі почала перебирати молода ґенерація, яка шукає і встановляє нові форми і нові засоби та методи змагань.

Чималий „стрибок" вчинила в тому часі й українська діяспора. Загальний розвиток у світі, як і ті процеси, що відбуваються на батьківщині, заставляли і нас постійно перевіряти своє становище та своє відношення до того розвитку і тих процесів. Не зміняються бо принципи, але нові часи і нові обставини часто вимагають та підказують нові форми, нові методи і нові засоби. У звітовому часі українська діяспора здійснила свою давню мрію, створивши свою світову організаційну надбудову у формі Світового Конґресу Вільних Українців. Далеко нам ще до повної єдности, але вже створено добру передумову для неї, однаково як ідейну, так і організаційну. Також і такі події, як відвідини українських поселень у багатьох країнах вільного світу Верховним Архиєпископом Української Католицької Церкви та довголітнім мучеником за віру і нарід Блаженнішим Йосифом Сліпим, Синод Єпископів тієї Церкви та найширше розгорнення акції для патріярхального завершення її організаційної структури, започаткована і продовжувана акція для об'єднання Української Православної Церкви, поширення участи в суспільно-громадському житті та давно належне признання громадянства в тому житті Українським Євангельсько-Баптистським Церквам і церковним об'єднанням, встановлення катедри українських студій в Гарвардському університеті та цілий ряд інших подій аж до останньої зворушливої акції допомоги потерпілим від землетрусу братам в Югославії запишуть назавжди в історію ці останні чотири роки, в яких наша установа і її офіціяльний орган „Свобода" вступили в останнє 25-річчя свого першого століття. Думаю, що всі ми, члени Українського Народного Союзу, маємо повне і заслужене право пишатися тим, що наша установа та її публікації відіграли в цьому розвитку і в цих подіях передову ролю та до них поважно причинилися як словом, так і ділом.

Короткий огляд періодичних та книжкових публікацій УНСоюзу в звітовому часі це потверджує.

ЩОДЕННИК „СВОБОДА"

У вже понад 75-літній історії УНСоюзу і „Свободи" не було багато таких міжконвенційних періодів, у яких редакції стільки разів доводилося б виносити рішення і займати становище. Це в багатьох відношеннях був справді критичний час, у якому помилкове становище газети могло кризу загострити, або правильне становище і підхід до справи цю кризу злагіднити або й зліквідувати. При цьому треба пам'ятати, що „Свобода", як орган УНСоюзу, є постійно під часто надмірним натиском дуже зрізничкованої публічної опінії. Не було бо справи, щодо якої не було б прерізних „за" і „проти", щодо якої не було б негодувань на „Свободу" з цілком різних і навіть протилежних причин і щодо якої не було б цілком протилежних претенсій. Займаючи становище і вирішуючи справи, редакція ніколи не керувалася бажанням будь-кого задовольнити, ніколи не піддавалася будь-яким натискам, завжди намагаючись, в межах своїх скромних можливостей, служити правді і тільки правді, мавши на увазі добро справи і всієї громади, а не поодиноких груп чи угруповань.

Історія „Свободи" — це історія крусад, історія наших справжніх хрестоносних походів для досягнення одної чи іншої суспільно-національної мети. Звітових чотири роки були знову роками таких крусад. Про головніші з них уже була коротка згадка: 50-річчя Української Національної Революції та відродження Української Державности, відвідини Верховного Архиєпископа УКЦеркви та зв'язана з цим актуалізація фондів на Церкву в потребі і збільшення руху в справі встановлення патріярхату УКЦеркви, справжній „великий давін" у справі збірки фондів та встановлення катедри українських студій в Гарвардському університеті, велика крусада для остаточного завершення довгих зусиль відносно Світового Конґресу Вільних Українців, ювілеї „Свободи" й УНСоюзу аж до найновішої, започаткованої нашим головни радним та справжнім референтом здоров'я на сторінках „Свободи" д-ром Михайлом Данилюком крусади проти наркоманії та зловживання ліками — це тільки ті з головніших „ударних кампаній", що ними „Свобода" та всі публікації УНСоюзу збагатили за останніх чотири роки світлу традицію служби народові, для якої УНСоюз був створений та для якої існує.

Крім цих наших „крусад", ми в звітовому часі намагалися поліпшити та поширити нашу інформаційну службу — головне завдання щоденної газети. Очевидно, що більшість наших читачів черпають свої вістки про щоденні події в світі з американських і канадійських газет та інших засобів масової інформації — радія і телевізії. Але тільки в „Свободі" вони можуть вичитати ті інформації, що їх зокрема повинні б цікавити — вістки з України та українську хроніку з діяспори. Саме ці вістки ми намагалися збільшити і поширити. В звітовому часі, можливо, більше ніж досі, читачі могли прочитати безпосередні вістки і репортажі членів редакції із важливіших подій — відвідин Верховного Архиєпископа, СКВУ, відкриття катедри в Гарварді тощо.

Щоб дати нашим читачам не тільки вістку, але й найбільш фахову та кваліфіковану інтерпретацію українських подій, в Україні і в діяспорі, ми здобули співпрацю кількох найбільш авторитетних дослідників і знавців. Як сьогодні дослідник нашого минулого не може обійтись без „Свободи", так — думаю — і в майбутньому дослідник нашого сучасного черпатиме свої інформації зі „Свободи" як з головного і найбільш достовірного джерела.

У звітовому часі, як і в цілій історії, „Свобода" мала свої світла, але не була вільна і від тіней. Ми в редакції здаємо собі з цього справу може більше, ніж хтонебуть інший. Але ми тільки люди, а люди помиляються. Головне, щоб своїх помилок не закривати і їх, в міру можливостей, направляти.

„УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК"

Усе, що сказане про щоденник, у відповідній мірі відноситься і до нашого англомовного „Українського Тижневика". Про нього звітує його редактор Зенон Снилик. Згадаю ще тільки, що в нашій редакції поважно відчувається брак додаткових англомовних сил. Періодичні видання — щоденник, тижневик і дитячий місячник далеко не

(Продовження на стор. 4-ій)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА АНТОНА ДРАГАНА

(Продовження зі стор. 3-ої)

вичерпують нашої редакційної праці. До неї долучуються ще наші книжкові видання, наші щорічні альманахи, а в звітовому часі нашою справжньою „болізню" було англомовне оформлювання та редакційна адміністрація нашого найбільшого культурно-видавничого досягнення — другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства, про що буде мова окремо. Не мавши відповідної кількости кваліфікованих сил, нам часто доводилось рвати з одного кінця, щоб доштуковувати другий, редактора тижневика треба було перекидувати до праці при Енциклопедії, а до тижневика анґажувати принагідні сили, і навпаки, принагідними силами полагоджувати справи Енциклопедії. Ми мали кілька резолюцій Головного Уряду, щоб започаткувати видання англомовного журналу. Ми не могли і не можемо цісі резолюції чи рекомендації здійснити без додаткових сил, яких немає. Тому то саме в звітовому часі пороблено деякі практичні заходи, щоб вивчити і вишколити молодих людей, які надавалися б і бажали б не тільки продовжувати, але й поліпшувати та ще більше розгортати нашу теперішню працю. Це відноситься однаково, як до англомовних, так і українських публікацій. За „Український Тижневик" нехай скаже своє слово його редактор п. Зенон Снилик:

REPORT

by Zenon Snylyk, Editor, The Ukrainian Weekly

The period between the last two conventions of the Ukrainian National Association has been rich in developments and, like the UNA, the bedrock of our organized life on this continent for over 76 years now and its official organ Svoboda, The Ukrainian Weekly has been both a part of these developments and a causal factor in their occurence. It would not be but for the involvement of the UNA as a whole and its members individually in almost every phase of our community life on this continent.

No one feels the impact of events more than a journalist who must keep abreast of all happenings and, in view of our unique circumstances as an ethnic entity, generate ideas that stimulate action. The burden of this dual responsibility weighs exceptionally heavy on the one-man staff of The Ukrainian Weekly, that is, your editor. Moreover, if we consider the vast changes in our society over the past four years and their effect on the Ukrainian American youth, the segment of our community for which The Ukrainian Weekly has been the most adequate vehicle of information and expression, we have the composite picture of our endeavors, strivings, issues and accomplishments.

Reporting on the major events in our community has been an inspiring chore in the light of our organization's initiative and participation. The role of the UNA, from the supreme executive officers on down to the rank and file of the smallest branch, in every significant project and action attests to the strength, vitality, and remarkable dynamism of our organization. In terms of newspaper reportage on the activity of UNA membership, we never have to worry about the logical priority of coverage that we naturally give to our organization because of its presence and telling influence on the course of our organized community life.

Among such major events in the period between the two conventions were: the First World Congress of Free Ukrainians which convened in New York in November of 1967, an impressive manifestation of unity and solidarity of all Ukrainians in the free world; the long-awaited, historic visitations of Archbishop-Major Josyf Cardinal Slipyj in the summer of 1968, which we had the privilege to cover in both Ukrainian and English; the nation-wide observances of Svoboda's 75th anniversary of uninterrupted publication in 1968; the most successful observances of UNA's Diamond Jubilee in 1969 (including the staging of the original opera "Anna Yaroslavna" first in New York and Philadelphia, then in every major center of our life on the North American continent); the consecration of the St. Sophia Cathedral in Rome and the Synod of Ukrainian Catholic Bishops that followed it in September-October of 1969; the Tenth Congress of the UCCA in New York City last year; the establishment of the first Chair of Ukrainian Studies at Harvard in 1968.

Both UNA organs, Svoboda and The Ukrainian Weekly, in line with the long-standing tradition of serving the Ukrainian community and the Ukrainian people in their native land, engaged in "crusades" deemed to be in the interest of our people. Thus, we supported editorially and encouraged in wide-ranging in-depth reportage such actions as the fund-drive for the Harvard Chair of Ukrainian Studies, the relief effort for the Ukrainian earthquake victims in Yugoslavia, and the anti-drug addiction drive to arouse public awareness of this evil and to generate preventive counteraction.

Reflecting the growing feeling of unrest in Ukraine and constantly increasing instances of bold, dramatic opposition, notably by Ukrainian intellectual leaders, against the Russo-Communist regime, The Ukrainian Weekly has given ample space, editorially and otherwise, to inform our readers of these significant developments and to tell the non-Ukrainian public of our people's plight and determination in the struggle to regain their freedom.

To keep our readers abreast of these and other developments, to persevere in the preservation of our heritage here and to help our kinsmen in their native land, to sustain our youth's interest in the Ukrainian people's culture and national aspirations, and to maintain the vitality of our organization and the community at large, The Ukrainian Weekly — and for that matter the entire publishing sector of the UNA — is in dire need of expansion. This is not a novel plea of your editor. We have been stressing this need for over five years now. Unfortunately, the response of the powers that be has been largely inadequate. Disheartened though not discouraged, we will persist in both our effort and our hope that the UNA leadership, membership, and this quadrennial assemblage will respond favorably to our pleas motivated solely by the concern for the continued well-being of our organization.

Apart from the consuming responsibility of editing The Ukrainian Weekly, much of my time, despite recommendations to the contrary, has been alotted to the English-language encyclopedia, Vol. II. While preoccupied with translation, checking, and editing of the script for this truly great work, published for the UNA by the University of Toronto Press, we were fortunate to find more than adequate substitutes at The Weekly desk in the persons of Miss Oksana Dragan, Mr. Oleh Lysiak, Mr. Oleh Zwadiuk, Mrs. Helen P. Smindak, Dr. Walter Dushnyck, and Miss Anisa Sawyckyj. Thanks to their efforts and ability, The Weekly suffered neither in quality nor in continuity. I am equally indebted to our permanent contributors, Prof. Clarence A. Manning and Mr. Zwadiuk. A loss that we find to be irreplaceable, for both the UNA and The Weekly, was the death of Theodore Lutwiniak, the late UNA columnist. There is, indeed, truth in the old adage that a man's true worth is seldom recognized until after his death. An extremely capable colleague during his life, the late Mr. Lutwiniak remains an inspiration to us after his death.

My list of acknowledgements would not be complete without mentioning the editors of Svoboda, the members of the UNA Executive Committee and the Supreme Assembly, as well as the hundreds of members and readers whose contributions in both writing and ecouragement make my job so much more pleasant and enlightening.

Writing this report on the eve of what is the third UNA convention since my tenure as editor of The Ukrainian Weekly, I wish to extend my best wishes to all UNA officers and delegates, assembled in Cleveland, for a most productive session in the spirit of comity, foresight, and concern for the well-being of our organization, our community, and all of our people.

— o O o —

„ВЕСЕЛКА"

У наших річних і конвенційних звітах ми вже звикли називати „Велеску", наш ілюстрований дитячий місячник, нашим „наймолодшим виданням". Погляньте на обкладинку будь- якого цьогорічного числа і побачите, що там зазначений вже 17-ий рік цієї преважливої публікації. Як подумати, що „Веселка" призначена головно для дітей початкових шкіл, то це значить, що вже щонайменше дві наші юнацькі ґенерації виховались на тих морально-релігійних та національно-патріотичних засадах, що їх визнає і голосить наша „Веселка". Але, віддаймо слово речникові її редакції, проф. Володимирові Барагурі:

Звіт проф. Володимира Барагури

Проф. Вол. Барагура

Проф. Роман Завадович

У моменті, коли відбувається 27-ма Конвенція УНС „Веселка" увійшла в 17-ий рік своєї появи. За звітний час вийшло 190 чисел журналу по 16 сторінок кожне, разом понад 3,000 сторінок у 17 оправлених томах. Це вже поважна підручна бібліотека для лектури, навчання й розваги, посібник для батьків, учителів і виховників у навчанні дітей рідної мови й предметів українознавства та збереження їх національної свідомости.

Оце вже п'ятий раз стає „Веселка" перед Конвенцією УНС. Перший раз справа „Веселки" стала на порядку нарад Конвенції в травні 1954 р., коли тільки виринула проблема видавати журнал для дітей. Тоді вона була в початковій стадії організації. Були пороблені лиш перші кроки, був випрацьований тимчасовий плян праці, була змонтована редакція, були намічені співробітники, йшла підготовна робота між делеґатами на тодішню Конвенцію за поставлення справи видавання дитячого журналу не тільки як пропозиції Головного Уряду, але й як проєкту з-поміж членства УНС, репрезентованого на Конвенції його делеґатами. І коли між іншими важливими справами, внесками й проєктами, що дискутувалися під час Конвенції в 1954 р. був і проєкт видавати дитячий журнал — ніхто з його ініціяторів, проєктодавців, організаторів та виконавців задуму не міг передбачати, яке буде майбутнє започаткованого діла. Ніхто й не сподівався, що зі скромного щомісячного додатку до щоденника „Совобода", друкованого одною фарбою на газетному папері, вже на четвертому році появи з січнем 1957 р. журнал розвинеться в окреме розкішне видання на базі передплат на доброму журнальному папері з кольоровими ілюстраціями, здобуваючи собі не тільки серця малих читачів та признання їх батьків, виховників і вчителів, але й підтримку цілого громадянства.

Від початку існування й по сьогодні, тобто впродовж 17 років, редаґування журналу спочиває в руках цих самих людей — Володимира Барагури, Романа Завадовича й Богдана Гошовського, що треба вважати великим плюсом для одностайної лінії журналу й зразком дружньої співпраці членів редакції поміж собою та поміж редакцією й в-вом „Свобода". Ідейні, літературно-мистецькі й виховно-дидактичні принципи, які лягли в основу „Веселки", залишилися без змін, бо вони себе виправдують. Журнал є передусім українознавчим, стоїть на загальнонаціональних позиціях й принципах без будь-яких партійно-групових, територіяльних, чи релігійно-визнаневих упереджень. Доказ цього читачі — діти батьків різних українських земель, різних віровизнань та й співробітники журналу з усіх земель України. Журнал бере до уваги всі ділянки виховання — національне, суспільно-громадське, релігійно-моральне, естетичне й подає його за допомогою доступних журналові мистецьких засобів та способів вислову — мистецького слова, малюнку, музики. Журнал призначений для дітей різного віку з перевагою матеріялів для дітей молодшого віку та з увагою на потреби шкільного навчання в ділянці українознавства. „Веселка" зберігає „магазиновий" характер, тобто друкуються в ній матеріяли з різною тематикою, різних літературних жанрів, послуговуючися різнородними формами вислову. Редаґування журналу відбувається за заздалегідь випрацьованим пляном.

У журналі співпрацює кілька десятків письменників, ілюстраторів і композиторів для дітей. Вміщуються так само писання дітей у формі листів до редакції та літературних спроб у рубриці „Куток юних авторів". Журнал приєднав до співпраці найкращі наші письменницькі, мистецькі й педагогічні сили, якими розпоряджає еміґрація на всіх континентах вільного світу. Тому, що читачі „Веселки„ це флюктуаційний елемент, практикується передрук вартісніших і цікавіших матеріялів з попередніх річників „Веселки".

„Веселка" має читачів не тільки на всіх континентах вільного світу, де живе українська еміґрація, але він доходить і до Польщі, Чехо-Словаччини й Юґославії. Трапляються й передруки з „Веселки" у країнах за залізною заслоною. Щоб паралізувати українсько-національний вплив „Веселки" в під-совєтській Україні створено в-во „Веселка", а останньо й на Пряшівщині постало в-во „Веселка". „Веселка" успішно знешкідливлює впливи видаваного „українською" мовою совєтського журналу „Барвінок" і через те „Веселка" виконує важливу політичну ролю, з якою рахується московсько-большевицький окупант України.

Окремо треба підкреслити велику виховну ролю, яку виконує „Веселка" серед дітей в країнах Південної Америки, де користуються дарово нашим журналом діти наших поселенців, багато із них з еспанськими й португальськими прізвищами, але з українським серцем і душею.

При журналі виходять неперіодично у „Бібліотеці" „Веселки" книжкові випуски й досі видано такі книжечки: „Козацька дитина" В. Бандурака, „Кобзарева гостина" Р. Завадовича, „Богута-Богатир" ч. І. Р. Завадовича, „Казка про трьох ведмедиків" І. Наріжної, „Листування" Г. Черінь, „Віршовану абетку" М. Щербака. Інші випуски приготовані, але „Бібліотека „Веселки" вимагає більшої уваги в-ва.

Ілюстрації, кліші й друковані матеріяли „Веселки" використовує в-во ОПДЛМ для низки книжкових видань, які появилися останніми роками.

Заходами редакції вийшла брошурка-порадник „Веселка" в школі" (1964 р.), приготована В. Барагурою з практичними порадами, як користуватися журналом у навчанні в школі. Редакція „Веселки" влаштувала спільно з Об'єднанням Мистців та за спонзоруванням УНС виставку української ґрафіки з окремою увагою на оформлення дитячих видань у залях Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку й у Торонті в 1956 р., більшість експонатів якої були з архіву „Веселки". Члени редакції брали участь у різних виховних панелях і дискусійних вечорах. В листопаді 1954 р. в ЛМКлюбі в Ню Йорку був влаштований вечір „Жива „Веселка" з участю дітей-виконавців, а ред. В. Барагура на „Живій „Свободі" в 1956 р. прочитав статтю „Цвітка" й „Веселка" — два покоління, одна мета". Одночасно проф. Р. Завадович в Чикаґо й ред. Б. Гошовський на терені Канади вели подібну акцію. Членам редакції належить низка статтей в „Свободі" й інших газетах чи журналах про „Веселку" та дитячу літературу й журнали. Під час СКВУ відбулася окрема сесія, присвячена справам дитячих видань, під час якої ред. Б. Гошовський накреслив загальне становище дитячої літератури й видань на еміґрації, а ред. В. Барагура дав доповідь про дитячі журнали на еміґрації. Ред. В. Барагура брав участь у сходинах Гуртка Книголюбів на Бронксі, Н.И., при чому одні сходини були присвячені „Веселці". Під час загальних зборів ОПДЛМ, що відбулися в Торонті у квітні ц.р. члени редакції й співробітники „Веселки" відбули розмови, що стосувалися журналу, а проф. Р. Завадович у своїй доповіді під час зустрічі з громадянством заторкнув також проблеми „Веселки". Великі заслуги для поширення „Веселки" в Канаді поклав інж. В. Вацик з Торонта з метою увести журнал, як обов'язкову лектуру при навчанні українознавчих дисциплін.

Поруч світел має „Веселка" й свої тіні.

ПЕРШЕ: — це хронічне запізнення появи журналу, що спричинює нарікання збоку читачів, батьків, учителів та виховників, які твердять, що матеріяли втрачають свою актуальність. В-во і редакція докладають усіх зусиль, щоб усунути редакційні й технічно-адміністраційні причини запізнень.

ДРУГЕ: Приспішений процес асиміляції й денаціоналізації дітей спричинює слабе або мінімальне, а то й повне незнання української мови. У висліді дітям тяжко розуміти читане й цей факт зневохочує їх читати українське друковане слово. Витворюється свого роду опір читати українську дитячу книжку, чи журнал, а цей опір дітей впливає й на батьків. Це обниження знання рідної мови ставить у тяжке становище авторів, від яких батьки, учителі й виховники вимагають, щоб достосували своє писання до низького рівня знання мови читачів. Це поважно відбивається на мистецькому рівні писань.

ТРЕТЄ: Дальша консеквенція — це зменшення передплатників „Веселки". Ця проблема відбивається неґативно на двох сторінках — матеріяльній, бо зменшення передплатників підкопує фінансову базу видавництва, та куди важливішій духовній — через зменшення передплатників маліє й коло читачів, а цей факт позбавляє „Веселку" її основного завдання — впливати виховно на якнайбільше число дітей.

ЧЕТВЕРТЕ: Лави письменників старшого покоління проріджуються, а нових письменницяких сил і талантів обмаль, бо молоде покоління, яке повинно видати з себе авторів для дітей, не володіє українською мовою на такому рівні, щоб послуговатися нею, як засобом мистецького вислову. Через те й майбутнє письменницького доросту стоїть під великим знаком запитання. Легше в тому відношенні з мистцями-ілюстраторами, бо мова образотворчого вислову міжнародня. Але тут іншого роду комплікації: малярі живуть із своєї професії, а принагідне ілюстрування не дає їм змоги прожитку, вони ілюструють доривочно, „між іншим", а це відбивається на мистецькому рівні ілюстрацій, а недотримування реченців на замовлення опізнюють появу журналу.

П'ЯТЕ: До тіней належить і те, що журнал не має ніодного редактора, що присвячував би журналові свій час, бо матеріяльний стан видання не дозволяє на це. Тому й редаґування „Веселки" відбувається тільки у вільних від заробіткової праці хвилинах — вечорами й на „вікенд-и".

Це й були б оці найважливіші „тіні", які приходиться поборювати „Веселці".

Все таки світлі сторінки переважають і перед „Веселкою" ще стоять довгі роки появи й великі можливості праці й розвою. Треба тільки підтримати її в тому змаганні і це ставимо до уваги теперішньої Конвенції, щоб її делеґати пішли слідами своїх попередників з 1954 р. Конвенція повинна взяти до уваги такі моменти:

1. Втримати й розбудувати „Веселку", збільшуючи й сторінки до 20-ти.
2. Додати окрему обкладинку.
3. Запевнити „Веселці" матеріяльну базу, яка дозволила б збільшити бюджет журналу на потреби редаґування.
4. Притягти до співпраці в поширенні журналу організаційний апарат УНС, його Відділи та придбати фонди шляхом дотацій з резервових і адміністраційних фондів Відділів, зокрема „коляди" й „писанки".
5. Збільшити число передплатників шляхом запренумерування „Веселки" як премії кожній новозаасекурованій дитині.
6. Посилити книжкові видання „Бібліотеки „Веселки", щоб кількість випусків була чотири річно.

— o O o —

КАЛЕНДАРІ - АЛЬМАНАХИ

До наших періодичних публікацій треба зараховувати і щорічні календарі-альманахи УНСоюзу, які самі по собі мають уже свою історію, свій питомий характер та цілком певно своє місце в наших культурно-видавничих досягненнях. Не одна велика наша подія була б пішла в забуття, не одні великі роковини в нашій історії були б проминули без згадки, якби їх не утривалено на сторінках цих альманахів УНСоюзу. Згадаймо для прикладу тільки чотири останні звітові роки.

На 1966-ий рік, в якому відбулася наша попередня конвенція, УНСоюз видав свій альманах „У пошані Іванові Франкові" у 110-річчя його народження та 50-річчя з дня його смерти.

На черговий 1967-ий рік видано альманах „Золоті Роковини", до 50-річчя Великої Української Національної Революції та відновлення Української Державности.

Альманах на 1968-ий рік був кількакратно ювілейним, бо присвячений 50-им роковинам 22-го Січня, 50-им Роковинам Листопадового Зриву, 100-річчю Т-ва „Просвіта" та 100-річчя Української Кооперації і, вкінці, діямантовому ювілеєві „Свободи", якій в тому році сповнилося 75 років.

У 1969-му році наша установа, Український Народний Союз, відзначала 75-річчя і з цієї нагоди альманах на той рік мав назву „Українська Заморська Твердиня" та всеціло був присвячений УНСоюзові.

Також і альманах УНСоюзу на цей 1970-ий рік не відступив від традиції щодо змісту, бо віддав свої сторінки зокрема на відмічення таких подій, як перші успішні відвідини людини на Місяці, велика подія, що сталася в Українській Католицькій Церкві у зв'язку з посвяченням храму св. Софії в Римі та відбуття з тієї нагоди Синоду Єпископату цієї Церкви, та ювілейним святкуванням 75-річчя УНСоюзу.

Разом ці альманахи мають понад 1,300 сторінок друку та сотні статтей й ілюстрацій, а коли зважити, що кожний з цих альманахів був надрукований і висланий в повному 20-тисячному тиражі „Свободи", то ці книжки є без сумніву найбільш поширеною і найбільш масовою лектурою українців в Америці.

АНГЛОМОВНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Проф. д-р Вол. Кубійович

Ред. Богдан Кравців

Так сталося, що саме на цей звітовий час, в якому „Свобода" і УНСоюз відзначали 75-річчя свого існування та своєї служби народові, припало і найбільше культурне досягнення цієї їхньої служби — завершення другого тому Англомовної Енциклопедії Українознавства. Історія цього монументального видання, його концепція, ініціятива та часом неймовірні труднощі, подані в статті цього звітодавця, яка під заголовком „УНСоюз для перемоги української правди" була надрукована в ювілейному збірнику УНСоюзу на 1969-ий рік „Українська Заморська Твердиня". Підготова і випуск цієї енциклопедії тривали майже 20 років часу, вимагали співпраці соток кваліфікованих редакторів, авторів, перекладачів і знавців та майже чверть мільйона долярів коштів. Але, довершеного діла не можна міряти ані часом, ані трудом, ані коштами. Це чи не найкраще з'ясовує і доказує один з найбільших і найбільш кваліфікованих знавців справи і проблеми, проф. Ернест И. Сіммонс, у своїй передмові до другого тому цієї енциклопедії. Саме тому дозвольте цю передмову на цьому місці зацитувати в її англійському оригіналі:

FOREWORD

Several years ago the publication of the first volume of **Ukraine: A Concise Encyclopaedia** was uniformly acclaimed in numerous reviews. An "outstanding reference book," wrote one reviewer, "a monumental compendium of information about Ukraine, its land, people, history and culture," declared another, and a third described it as "the most complete reference book on Ukraine available in English." Some reviewers stressed the special features and authoritativeness: the more than sixty scholars, many of them of international reputation, who had contributed articles; the carefully selected and often extensive bibliographical surveys attached to each contribution; over six hundred illustrations and maps in a text of almost 1100 double-column pages; and the highly particularized table of contents which, combined with an exhaustive index at the end, enabled the user to locate any of a multitude of entiries with complete ease. Still other reviewers emphasized that the work would attract an audience wider than the purely academic one because of its "broadly viewed analyses of Ukrainian problems' which were "treated with great lucidity and drive, clarifying much that has too often been obscure or ignored"; and that only "objective scientific methods" were employed in articles dealing with the presesnt Ukrainian Soviet Socialist Republic. This impartial approach, one reviewer pointedly declares, may serve to correct Western historians who write about Ukraine and its people, about their past and present aspirations, without ever going further than "the material provided for them by Russian historical literature, which has rather a strong imperialistic bias and does not show respect for facts."

One may anticipate that such enthusiastic praise will be echoed in the critical reception of the present second and concluding volume of this ambitious project which has been so handsomely published by the University of Toronto Press. For the same meticulous care and scholarly probity are reflected in the prodigious effort involved in this final volume, with its more than 1500 pages, 727 illustrations, including diagrams and maps, many of them colored, and in the treatment of its thirteen major thematic divisions: The History of Jurisprudence; The Ukrainian Church; Scholarship; Education and Schools; Libraries, Archives, Museums; Books, Publishers, and the Press; The Arts; Music and Choreography; Theater and Cinema; National Economy; Health and Medical Services and Physical Culture; The Armed Forces; Ukrainians Abroad.

How inclusively these major thematic divisions complement those in the first volume, several of which, like history and literature, run to book length. In fact, the combined twenty-one subject areas, with their numerous subheadings, offer a vast comprehensive coverage, in about three million words, of every aspect of Ukraine from its origins to the present. Here is God's plenty for scholars, teachers, students, or for just interested readers. The important place occupied in history and culture of the second largest body of Slavic peoples has at last been fully chronicled and evaluated for the edification of the English-speaking world.

(Продовження в наст. числі)

ТРАДИЦІЙНІ ВЕЧЕРНИЦІ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" БУДУТЬ ЗНОВУ 5 ЛЮТОГО 1972 Р. АТРАКЦІЄЮ УКРАЇНСЬКОГО КАРНАВАЛУ

Уже 21-ий рік з черги Видавництво „Червона Калина", яке гуртує головно колишніх вояків різних українських військових формацій, уладжує знову Вечерниці „Червоної Калини". І як щороку — так і цим разом поважний гурт молодих панночок — у цьому році буде їх 25 — вперше виступатимуть на цій великій культурній українській карнаваловій імпрезі, започатковуючи таким чином свою активну участь у суспільному й товариському житті.

За минулих поверх 20 років зайшли чималі зміни. Не стало між нами кількох найцінніших активних діячок і діячів, творців і керівників наших Вечерниць. Відійшла з цього світу перша організаторка Дебютанток, пані Мирослава Драган, відійшли перший аранжер, співець Українських Січових Стрільців Лев Лепкий, як також один з двох аранжерів на кількох останніх Вечерницях, колишній старшина 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії Володимир Гриньох. Організаторкою Дебютанток є пані Іванна Ганкевич, але пані Христина Навроцька, яка довгі роки виконувала цю працю, далі добросердечно допомагає. „Виведенням" Дебютанток займається сотник Иоахим Вишневецький. До Дебютанток знову промовить президент Об'єднання кол. вояків українців і голова Видавничої Кооперативи „Червона Калина", д-р Володимир Галан, а одиноким аранжером буде кол. підполк. УПА Юрій Лопатинський. Гратиме знову оркестра „Амор" із солістом І. Раковським і гарна забава триватиме від год. 8:30 вечора до 3-ої над ранком.

Вечерниці відбудуться у залі „Райнлендер" у репрезентаційному „Ню Йорк-Гілтон готелі" при 6-ій евеню. Залишені з передпродажу квитки у ціні $15.00, — $10.00 для студентів при касі від 7:30 веч.

НЕСПОДІВАНКА: СІМ ГРОШОВИХ НАГОРОД ДЛЯ ДЕБЮТАНТОК!

Д-Р ВОЛОДИМИР ГАЛАН

ИОАХИМ ВИШНЕВЕЦЬКИЙ

ІВАННА ГАНКЕВИЧ

ХРИСТИНА НАВРОЦЬКА

ЮРІЙ ЛОПАТИНСЬКИЙ

Леся Баранська
Little Neck, N.Y.

Галина Емілія Висовська
New Haven, Conn.

Оксана Гаврилюк
New York, N.Y.

Христя Ганкевич
New York, N.Y.

Зірка Гірняк
Clifton, N.J.

Люба Дмитрик
New York, N.Y.

Ліда Дяченко
Garfield, N.J.

Ірина Зеленська
Richmond Hill, N.Y.

Марта Кандюк
Jackson Heights, N.Y.

Богданна Ірена Качала
West Paterson, N.J.

Марта Кічоровська
Adelphi, Md.

Христя Козак
Rutherford, N.J.

Ірина Наталія Колотало
Fairlawn, N.J.

Христя Круп
Yonkers, N.Y.

Ляриса Уляна Магун
Jackson Heights, N.Y.

Оксана Мандич
New Haven, Conn.

Зірка Мартинюк
Clifton, N.J.

Ляля Мартинюк
Clifton, N.J.

Христина Ляриса Мурована
Millville, N.J.

Дарія Стефанія Посполита
New Haven, Conn.

Марійка Анна Поташник
Passaic, N.J.

Ляриса Саламаха
Baltimore, Md.

Оленка Туркало
Orangeburg, N.Y.

Ірена Чаплинська
Allentown, Pa.

Олена М. Л. Шумилович
New York, N.Y.

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН!

Ген. ОЛЕКСАНДЕР УДОВИЧЕНКО:

ТРЕТЯ ЗАЛІЗНА ДИВІЗІЯ

МАТЕРІЯЛИ ДО ІСТОРІЇ ВІЙСЬКА УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Матеріяли упорядкував і до друку підготовив ген. О. ВИШНІВСЬКИЙ

Ціна 7.00 долярів

Із змісту: Передмова. 16 п. Загін - основа 3 дивізії. Нарада в м. Борщів. (Галичина). Настрої в „низах" армії. Підготова до заповідженого наступу. Приїзд Головного Отамана. Напередодні наступу. Наказ наступу. Несподіваний приїзд Головного Отамана. Наступ на Кам'янець. Вступ до Кам'янця. Зайняття позиції на північ від Кам'янця Подільського. Господарські клопоти. Бої за утримання м. Кам'янець. Дошкульний брак набоїв. Наступ на м. Шатава. Наступ на м. Дунаївці й здобуття містечка. Гумористичне привітання. Відпочинок у м. Дунаївці. Запорізький Загін і Буковинський курінь. Переменування на 3-ою Стрілецьку дивізію. Наступ на м. м. Міньківці - Нова Ушиця. Бій за м. Курилівці Мурованi. Зайняття станції Катюжани. Несподіване захоплення большевиками Нової Ушиці. Тяжке становище нашої армії. Відступ дивізії до Нової Ушиці. Наказ штабу армії. Оперативний плян 3-ої дивізії. Полк. Г. Стефанів і „Гуцульський курінь". На спіткання з 2-ою дивізією. Запорізька Січ і отаман Божко — ворог „регулярщини". Наступ на м. Копай Город. Приїзд Головного Отамана. Розмова з Симоном Петлюрою. Здобуття м. Копай Город. Бої за м. Шаргород і м. Нова і Стара Мурафа. Загальна ситуація на фронті армії УНР. Становище 3-ої дивізії. Найближчі завдання дивізії. Здобуття станції й с. Рахни та м. Джурин. Катастрофальне становище на фронті Проскурівської групи армії УНР. Настрій війська. Полковник Болбочан. Вбивство к-ра Гайдамацького полку, полк. Виноградова. Відступ 2-ої дивізії. Бій 7-го Синього полку за ст. Рахни. 9 Стрілецький полк здобув м. Могилів. Обстріл румунами наших частин. Сили ворога. Повстанці от. Тютюнника й от. Павловського. 3 дивізія шикується до удару. Несподіваний бій під с. Звізданівка. 9 і Любенський полки повернули з Могилева. Початок боїв 3 дивізії за підступи до Вапнярського Залізничного вузла. Бій 8-го Чорноморського полку за м. Комаргород. Лицарська смерть полк. Оржеховського і його підвладних. Загальна ситуація. На фронті 3-ої дивізії ворог зміцнює свої сили. Наступ 7-го Синього полку вздовж залізниці. Активність 9-го Стрілецького полку. Повстанський рух в Украї- Зміна на нашу користь на Проскурівському фронті. Перехід Української Галицької Армії р. Збруч. Наступ от. Ю. Тютюнника на ст. Жмеринка. 3 дивізія провадить бої за підступи до ст. Вапнярка. 3 дивізія після захоплення її. Проблеми амуніції й постачання. Взаємини з селянами й румунами. Оборонні бої 3-ої дивізії за здобуту станцію Вапнярку. Перехід до контр-наступу. Захоплення села Крижопіль. Червоні у відступі. Штаб Армії УНР дає наказ 3-ій дивізії наступати на ст. Бірзуля. 3-я дивізія в наступі. Здобуття Синіми с. Христищі. Тяжкий бій Синього полку за м. Піщанка. Здобуття м. Піщанка. Синій полк вдерся в глибину ворожого фронту на 10 кілометрів. Поранення к-ра Синього полку. Поновне здобуття Синіми м. Піщанка. Захоплення 9-им Стрілецьким полком с. Дмитрашівка. Після тяжких боїв, Чорноморці захоплюють станції: Попелюхи й Рудниця. Заскочення ворогом 9-го Стрілецького полку по дорозі до ст. Кодима. Червоні прорвали фронт поміж 9-им і 7-им полками. Синій полк вибиває ворога з с. Безштанків. Сині в поновленому наступі. Брак зв'язку зі штабом дивізії. 9 полк переходить до наступу. Синій полк допомагає 9-у Стрілецькому полкові. Захоплення Чорноморцями станції Кодима. Загрозливий стан 3-ої Залізної дивізії. Кінний Лубенський полк на правому крилі 3-ої дивізії. Бій Любенців під с. Северинівка. Оцінка бойових акцій 3-ої дивізії ген. кварт. штабу армії, ген. хорунжим М. Капустянським. 3 дивізія одержала за свої героїчні бої почесну назву: „Залізна дивізія". Державна Інспектура. 14 сов. армія плянує прорив фронту. Група полк. Удовиченка. Контр-наступ змасованих сил ворога. Відступ групи полк. Удовиченка. Вапнярка загрожена. Ліквідація червоної Вапнярської групи. Новий ворог України. Зустрічні бої отамана Ю. Тютюника. Нові командири 8 і 9 полків. Зміцнення групи полк. Удовиченка і її нове завдання. Рух Волинської групи. З'єднана 14 сов. армія проривається на північ і приєднується до 12 сов. армії. Напередодні війни з Добровольчою армією ген. Денікна. Бойовий склад совєтських дивізій Вапнярського напрямку. Перелицювання московсько-совєтських частин в Україні на „український лад". Денікін відкриває свої карти. Відозва до галичан. Взаємне оголошення війни. Перша сутичка Чорноморського полку з денікінцями. Відвідини Симона Петлюри 3 Залізної дивізії. Загальна ситуація на фронті Армії УНР. 3 дивізія переходить до протинаступу проти Добровольної армії ген. Денікіна. Бій 7 Синього полку за с. Войтівка. Бій 8 Чорноморського полку за с. Баланівка. Зміна фронту. Зайняття м. Бершадь. Розтрощення денікінського полку. Трагедія 9 полку. На переломі фронтових дій. Дальший відступ. Сепаратні дії УГА. Зятківський договір. Трикутник смерти. Зрада Волоха. Реорганізація. Бути чи не бути? Новий Комчив 3. Зимовий Похід. Трагедія 3-ої Залізної дивізії. Епілог.

ОРЕСТ ГОРОДИСЬКИЙ:

ГЕН. ІВАН ВАСИЛЬОВИЧ ТУРЧИН

Особистий приятель Президента Лінкольна. (Причинок до історії українського поселення).

Ціна: 3:0 доляри

ІВАН КЕДРИН:

ПАРАЛЕЛІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ РИЗЬКОГО МИРУ

Ціна 3.00 дол.

Зміст: Від автора. Паралелі в історії України. П. ДОКУМЕНТИ: Переяславський договір. Гадяцький трактат. Андрусівський договір. Польський текст. Московський текст. Грамота гетьмана Павла Скоропадського. Договори з Денікіним. Варшавський договір. Ризький договір. Summary (резюме англійською мовою).

ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

ІСТОРИЧНИЙ ЗБІРНИК З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ ЗБРОЙНОГО ВИСТУПУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

628 сторінок, понад 200 світлин.

Ціна 12.00 долярів в твердій оправі.

Тепер 10.00 дол.

Монументальний, пребагатий на документальний зміст й оригінальні непубліковані досі ілюстрації, збірник праць і матеріялів до історії Українського Стрілецтва, виданий в розкішному мистецькому оформленні. Всі статті й джерельні публікації в цьому черговому томі великого літопису Українського Січового Стрілецтва подані в супроводі вичерпних речевих і біографічних довідок. Завершується збірник бібліографією джерел до історії УСС.

ЕДВАРД КОЗАК:

АЛЬБОМ КАРТОК

З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ УСС

12 кольорових карток. Ціна 2.00 дол.

Тепер 1.00 дол.

Відомий український мистець-маляр і графік дає в цій серії унікальних мистецьких картин величну візію бойової слави Українського Січового Стрілецтва. Усі картинки створені на мотиви стрілецьких пісень.

А ми тую червону калину підіймемо. Їхав стрілець на війноньку. Чорнобривко моя, вийди, вийди чимскоріш до вікна. Ой шумить, шумить та діброяонька. Попереду Цяпка, під ним кінь дрімає. Хто живий — вставай! А що один під'їжджа, на дівчиноньку гука. Ой зацвили сади білі. Видиш, брате мій. Заквітчали дівчатонька стрілецьку могилу. І снилося знечі дівчині. Засумуй трембіто та по всьому світу.

ОЛЕКСА КУЗЬМА:

ЛИСТОПАДОВІ ДНІ 1918 РОКУ

448 сторінок, із шкіцами. Ціна 5.00 долярів.

Тепер 2.50 дол.

Одна з найперших в українській історіографії монографій про Листопадові події 1918 року, написана учасником збройної й політичної боротьби за Львів на основі документів Головної Команди Української Галицької Армії й інших джерел та багатої української й польської історичної і мемуарної літератури. Видану у Львові в 1931 році книжку Олекси Кузьми (1875-1941) конфіскаційно нищили большевицькі загарбники. Перевидано цю працю з одного із небагатьох збережених за кордоном примірників. Книжку доповнюють 13 ситуаційних шкіців і плянів.

Ген.-хор. д-р РОМАН ДАШКЕВИЧ:

АРТИЛЕРІЯ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ В БОРОТЬБІ ЗА ЗОЛОТІ КИЇВСЬКІ ВОРОТА

208 сторінок. Ціна 3.00 доляри.

Тепер 2.00 дол.

Історія Гарматної Бригади Січових Стрільців, написана її командантом, видатним громадським і військовим діячем, колишнім полковником Київських Січових Стрільців згодом генерал-хорунжим Армії УНР — Романом Дашкевичем. В книжці подана історія цієї Бригади і її участи у воєнних операціях, починаючи від першої батареї Січових Стрільців при Галицько-Буковинському Курені та Артилерійської Групи до славної Гарматної Бригади СС наприкінці 1918 р.

МИРОН ЗАКЛИНСЬКИЙ:

ДМИТРО ВІТОВСЬКИЙ

128 сторінок: Ціна 1.50 дол.

Тепер 1.00 дол.

Найповніша з усіх дотеперішніх біографій полковника Дмитра Вітовського (1887-1919), громадського діяча, стрілецького ідеолога, вождя Листопадового Зриву, секретаря Військових Справ ЗОУНР й одного з найвидатніших західньо-українських діячів в українському державному будівництві. Автор життєпису, підстаршина УСС із сотні Вітовського, був учасником Листопадового зриву й боїв у Львові. Перу його належать численні статті і спогади з історії УСС і Визвольних змагань.

ІВАН КЕДРИН:

ВИКРИВЛЕНА ПРАВДА

36 сторінок, Ціна 60 центів.

Тепер 30 центів.

Події в Україні 1918 року у кривому дзеркалі споминів д-ра Л. Цегельського. Спростування невірних тверджень про участь і ролю УСС в Листопадовому перевороті та відповідь на статті Д. Богачевського. Це відповідь публіциста-історика, колишнього старшини, провідного сучасного журналіста на незгідні з історичною правдою твердження в спогадах д-ра Л. Цегельського.

СОФІЯ ТОБІЛЕВИЧ:

РІДНІ ГОСТІ

46 сторінок. Ціна 50 центів.

Тепер 25 центів.

Тепло й мило написаний спогад з часів побуту УСС-ів на Україні в 1918 році Софією Тобілевич (1860-1953), дружиною відомого драматурга й діяча української сцени Івана Карпенка-Карого.

ЛУКА ЛУЦІВ:

СЛІДАМИ СТРІЛЕЦЬКОЇ СЛАВИ

32 сторінки. Ціна 1.00 доляра.

Тепер 60 центів.

Просто й безпосередньо розповідає у своїй книжці колишній УСС і сьогоднішній літературознавець і літературний критик д-р Лука Луців про передісторію й історію Січового Стрілецтва, про його походи й бої і про його славу, відгомін якої зберігся не тільки в історичних працях і мемуарах, але і в стрілецьких піснях.

СТЕПАН РІПЕЦЬКИЙ:

ЛИСТОПАД 1918

50 сторінок. Ціна 1.00 доляра.

Тепер 50 центів.

Листопадовий зрив Українських Січових Стрільців. Полковник Дмитро Вітовський в кривому дзеркалі споминів д-ра Л. Цегельського. Спростування і вияснення невірних тверджень. В цій книжці висвітлена правдиво, на підставі історичних джерел і даних, історія участи УСС й ролі полк. Дм. Вітовського в Листопадовому Зриві.

Д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН:

БАТЕРІЯ СМЕРТИ

240 сторінок.

Ціна 5.00 дол.

Автор — визначний старшина УГА, учасник Визвольних Змагань від 1918 року аж до переходу його військового з'єднання до ЧСР і приїзду до ЗСА — насвітлює і коментує у своїх спогадах події Української Національної Революції та Визвольної Війни. Спогади написані живо і документарно, тому є цінним причинком до історії УГА, а передусім її артилерії. Це люксусове видання має численні ілюстрації, 5 кольорових ілюстрацій Леоніда Перфецького та 8 карт і схем Иоахима Вишневецького. Передмову написав Іван Кедрин.

СТЕПАН РІПЕЦЬКИЙ:

БІБЛІОГРАФІЯ ДО ДЖЕРЕЛ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

116 сторінок. Ціна 2.00 доляри.

Тепер 1.00 дол.

Після виданої ще до війни праці Петра Зленка „Матеріяли для бібліографічного покажчика УСС", яка охоплювала 988 позицій до історії УСС, усе — матеріялів і причинків, друкованих до 1935 року, нова праця д-ра Степана Ріпецького в цій ділянці охоплює бібліографію джерел до історії УСС, які появилися до 1964 року. Усіх занотованих в цій другій частині Бібліографії УСС позицій — 1,331, в тому 357 доповнень до бібліографії за роки 1912-1935.

Д-р МИХАЙЛО ЛОЗИНСЬКИЙ:

ГАЛИЧИНА В Р.Р. 1918-22

240 сторінок, тверда оправа.

Ціна 5.00 дол.

Виходячи з кожної нашої патріотичної академії чи маніфестації з нагоди роковин Актів 22 Січня чи Листопада 1918 року, — кожний з нас раз-у-раз запитує себе: чому, власне, ми програли, чому дотепер не маємо української самостійної, ні від кого незалежної держави, хоч стільки культурно й економічно нижче від нас розвинених народів мають таку державу? Відповідь знайдете у цій книжці, де подані історичні факти з численними, загалові невідомими подробицями закулісної гри довкола українських визвольних змагань. Передмова Івана Кедрина.

РОМАН КУПЧИНСЬКИЙ:

СКОРОПАД — поема

Обгортка, 90 цiло- і півсторінкових ілюстрацій і оформлення Едварда Козака.

128 сторінок. Ціна 5.00 долярів.

Тепер 3.50 дол.

Поема видатного українського письменника Романа Купчинського про відомого широко із стрілецьких пісень сотника УСС Івана Цяпку, комтура стрілецького ордену „Лицарство Залізної Остроги" була відзначена критикою і читачами, як літературна подія. В цій романтично-сатиричній поемі, написаній дзвінкою літературною мовою, виведена зустріч колишніх Лицарів Залізної Остроги уже в мирний час, на замку князя Цяпки-Скоропада. В поемі багато сатиричних місць на тему політики, обряду, мови, музики і ін. Книжка видана розкішно з чудовими ілюстраціями Едварда Козака. Статтю про автора і його поему написав Іван Кедрин. З того післяслова читач довідується про головні дієві особи поеми та про орден „Лицарів Залізної Остроги".

СТЕПАН РІПЕЦЬКИЙ:

УКРАЇНСЬКЕ СІЧОВЕ СТРІЛЕЦТВО: ВИЗВОЛЬНА ІДЕЯ І ЗБРОЙНИЙ ЧИН

360 сторінок. Ціна 6.00 дол. в твердій оправі.

Тепер 3.00 дол.

Одна з найосновніших історичних монографій про Українське Січове Стрілецтво. Автор монографії, історик УСС і визвольних змагань, з'ясовує в своїй праці генезу й розвиток незалежницької ідеології УСС, подає історію їх постання, організації і бойових дій і визначає їх значення й ролю в історії визвольної боротьби українського народу.

ВАЛЕНТИН СІМЯНЦІВ:

СПОГАДИ БОГДАНІВЦЯ

124 сторінки. Ціна 1.50.

Тепер 1.00 дол.

Збірка живо й безпосередньо написаних спогадів-оповідань про бої й походи славного в історії Українських Визвольних Змагань Богданівського полку, що в них автор — тепер відомий український еміграційний мистець-скульптор — брав участь у Визвольній Війні, як кавалерійський старшина.

НАШ ЛЬВІВ

ЮВІЛЕЙНИЙ ЗБІРНИК ПІД РЕДАКЦІЄЮ **ЛЕВА ЛЕПКОГО**

216 сторін. Ціна 3.00 доляри.

Тепер 1.00 дол.

Збірник праць і статтей до історії Львова й літературних творів про це місто, виданий в 1953 р. для відзначення 700-річчя цієї столиці Західної України (1252-1952), є однією із найкращих публікацій про український Львів, свідченням мрій про нього і туги за ним, як це підкреслив в передмові до цього збірника сл. п. М. Шлемкевич.

Запрошуємо стати членом Видавничої Кооперативи „Червона Калина"

Вписове: 5 дол. **Уділ: 10.00 дол.**

Замовлення на книжки і належність (чеками чи money order-ами) слати:

"CHERVONA KALYNA"

UKRAINIAN PUBLICATIONS COOPERATIVE, INC.

P.O. BOX 507, CHURCH STREET STATION **NEY YORK, N.Y. 10008**

ПОНАД 2000 ОСІБ, ПЕРЕВАЖНО МОЛОДІ, ДЕМОНСТРУВАЛО...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

слідуваних братів і сестер в Україні та восхваляючи їх боротьбу, сказав, перефразувавши відомі слова героя американської Визвольної Війни Патріка Генріка: „Боже, дай мені свободу, або дай мені смерть!" Пастор Боровський підкреслив, що українські інтелектуалісти в колоніяльній УССР виступають в обороні принципів християнства і за вченням Христа, і тому вони духово вже перемагають ворога-ката. Третім до зібраних промовляв священик з української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку отець Христофор: „Ми, священики, вся наша Церква є з вами!" — сказав промовець до демонстрантів, і тоді багатотисячна маса спонтанно започаткувала пісню „Не пора"...

З коротким словом до маси народу звернувся президент Комітету Українців Канади о. митрат д-р Василь Кушнір, який погратулював українцям у Америці за велику і добре зорганізовану демонстрацію в обороні поневоленого українського народу та прав людини: „Наша спільна міцна постава зламає врешті-решт ворога, хоч і який він сильний!" — сказав о. д-р В. Кушнір під оплески присутніх. У короткому слові представник ЦК АБН мґр. Слава Стецько висловила повну солідарність Антибольшевицького Бльоку Народів з організованою українським студенством демонстрацію та сказала, що ця демонстрація свідчить, що в українців немає проблеми поколінь: „Ми всі — солідарні! Світ нас почує, почує і Україна! Ми будемо так виступати і так діяти, щоб Москва не наважувалась переслідувати українців на їх Батьківщині!" Від ТУСМ промовляла українською і потім англійською мовами голова Управи СУСТА студентка Іня Гікава: „Ми, українські студенти в Америці, з усім громадянством спільно протестуємо проти страшних подій, що мають місце в Україні! Ми вимагаємо негайно звільнити з в'язниці Владику Василя Величківського, Катерину Зарицьку з багатьма подругами, Валентина Мороза, Вячеслава Чорновола, Святослава Караванського, Івана Дзюбу і Івана Світличного, Євгена Сверстюка й інших оборонців природних прав української нації!"

У цей час віце-президент УНСоюзу п-і Марія Душник давала інтерв'ю для телевізійного 4-го і 7-го каналів в Ню Йорку, що було передане того ж вечора, а студент журналістики і стипендіянт УНСоюзу Юрій Вірт фотографував окремі сцени з демонстрації. З Ірвінгтону прибув хор з 55 дівчат „Євшан-Зілля", під керівництвом молодого диригента Бориса Садовського. Щоб символізувати жалобу України, він почорнив своє обличчя, але могутні пісні цього чудового молодечого хору немов підкреслювали, що дух України — живий і безсмертний! Хор виконав переробку американської пісні англійською мовою, під назвою „Де наші поети", в якій були слова про ув'язнення Мороза, Чорновола та інших, а потім спільно з демонстрантами співав „Ой у лузі червона калина" і в концертовій формі — „Пісню про Дніпро", що зворушила тисячні маси такими словами: „Ще врожу кров понесеш до моря, велетню наш дорогий"! Над переробкою американської пісні попрацювали студенти Орест Василищин, Євген Садовський і Василь Домарацький.

Потім понад 2000 людей розпочали круговий похід з прапорами, символічною чорною домовиною, що її несли студенти, із сотнями запалених свічок у руках та з піснями свободи на устах. Тим часом студентська молодь і сумівці та пластуни роздавали прохожим і нашвидко передавали в повільно проїжджаючі авта сотки англомовних листівок і сотки примірників „Свободи" та англомовного „Українського тижневика". На листівці ТУСМ під назвою „Загрожені найосновніші людські права" — репродуковано портрети закатованої КГБ Алли Горської, Валентина Мороза та Катерини Зарицької, яка перебуває в совєтському кацеті вже понад 25 років. Листівка Гарвардського Комітету Оборони Совєтських політв'язнів мала наголовок: „Не тільки Солженіцин!" Вона виясновала важку долю В. Чорновола й інших, щойно заарештованих і раніше безправно заарештованих діячів української культури, з вимогою їх звільнити. У листівці, між ін., було сказано: „Світова інформація добилась того, що Солженіцин перебуває на свободі. Інформуйте і про цих, щойно заарештованих! Ми потребуємо вашої допомоги!"

Хоча поблизу демонстрантів були чималі загони поліції, пішки й на конях, вона не мала „роботи": демонстрація відбулася в ім'я правопорядку, ніхто не переступив вказівок місцевої влади. Натомість, маси демонстрантів і сотні поліції стояли у глибокій пошані-мовчанці, коли із демонстраційного заповідника проголошено заклик пошанувати двох молодих членів нюйоркської поліції, які того ж дня трагічно згинули від куль злочинців, виконуючи свій обов'язок в обороні законности і правопорядку.

Зворушливу картину являв епізод, коли на чолі із своєю учителькою понад 30 дітей з 4-ої кляси школи св. Юра зробили щось на зразок „козацького табору": поставили півколом транспаренти з вимогами звільнити заарештованих в Україні, а перед ними — вставлені у сніг свічечки. Діти молились, а потім скандували і українською, і англійською мовами: „Хочем свободи для України", „Звільніть Мороза!" та інші гасла.

На вказівку через голосник із студентського автобуса, демонстранти переформувались по 7.30 вечора і з піснями та гаслами пішли по 1-ій евню до 67-ї вулиці, в напрямку будинку совєтського представництва до ОН. Довжелезна колона демонстрантів та їхні транспаренти, глухі удари барабану, співи хору „Євшан-Зілля", роздавані летючки, сотні запалених свічечок — все це викликало не лише зацікавлення в прохожих і проїжджих американців, а й подив, а подекуди й оплески. Автомобілісти спинялись, щоб взяти з рук молоді й дітей проклямації та „Свободу" і „Український Тижневик", але назагал рух не був порушений. Біля 66-ої вулиці кінна поліція створила бар'єру, доповнену поліційними заборолами та сотнею поліцаїв, і попрохала демонстрантів завернути на 66-ту. Нею вони пройшли аж до Парк евню, де поліція відвела для демонстрантів довгий бльок, що виявився досить тісним. Молодь спалила два чи три совєтські червоні прапори під схвальні вигуки маси людей та в сяйві юпітерів нюйоркських телевізійних станцій.

Доки маси людей з піснями й кличами демонстрували на відведеному для них місці, 12 українських студентів (9 дівчат і 3 хлопців) пішли в супроводі поліції на 67-му вулицю. Там перед будинком представництва ССCP вони заспівали український національний гимн та вигукували на адресу Москви відповідні кличі-слогани. Вікна в совєтському представництві до ОН були щільно заслонені, але крізь світляні щілини було видко, як біля них крутились постаті. Студент Аскольд Лозинський в супроводі поліції підійшов до дверей представництва СССР і поліцай викликав когось із будинку, але на дзвінок не відповів ніхто — нюйоркська „Москва" опинилася в стані української молодечої облоги! Тоді А. Лолинський, заст. голови ТУСМ'у поклав перед дверима „Звернення", проклямації та примірники „Свободи і „Українського Тижневика", і з тим студентська група повернулась до демонстрантів та потім розповіла їм через голосник про „хоробрість москалів", які боялися взяти в руки листівки.

Цю частину демонстрації фільмували й записували на звукову стрічку працівники станцій СіБіЕс, Даблю СіБіЕс, ЕйБіСі, ЕнБіСі (канали 2, 4, 7) та представники кількох радіостанцій. У кінці демонстрації промовляв один із студентів, сказавши, що він гордий, що батьки виховали його в українському дусі, та що українські студенти в Америці й у всьому світі не подарують ворожій Москві безпідставного переслідування українських інтелектуалістів в Україні. „Звільніть 19!" — вигукнув молодий промовець, і маси людей підхопили те гасло англійською мовою, домагаючись негайного звільнення з комуністичних тюрем 19 заарештованих у січні 1972 року українців.

Повідомленням, що 13-го лютого відбудеться подібна демонстрація у Вашинґтоні, та співом „Ще не вмерла Україна" закінчено цю велелюдну демонстрацію, яка підтвердила заяву Валентина Мороза, що боротьба тепер саме розпочинається і що „вакууму вже не буде!"

В українській демонстрації взяли участь також біля 15 хорватів, представник яких п. Бранко, студент медицини в Ню Йорку, сказав кореспондентові „Свободи", що „увесь хорватський народ ненавидить імперську Югославію так само, як і імперську Москву", і що хорвати прибули для підтримки українців та прохають від них також підтримки в боротьбі проти ворогів свободи народів і людських прав.

Демонстранція закінчилась по 9-ій вечора. Студентський автобус ще встиг прибути до Медісон Сквер Гардену, де саме впускали на другий виступ совєтського поета пропаґандиста Є. Євтушенка. Студентки та студенти раздали там кілька соток листівок і „Свободи" та „Українського Тижневика" та окремо виданої листівки з зображенням Євтушенка й викритям його, як гіпокрита, який виступає в „обороні В'єтнаму", але мовчить про злочини Москви.

Леонід Полтава

В КИЄВІ АРЕШТОВАНИЙ ЛЕОНІД ПЛЮЩ. — УСІХ АРЕШТОВАНИХ В СССР МАЛО БУТИ 35...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

1969 р. Л. Плюща допитували в Харкові в справі арештованого Бахтіярова і агенти КҐБ погрожували йому репресіями за відмову зізнань і за намагання вести антисовєтську пропаґанду під час допиту. 27 листопада 1969 р. у Л. Плюща був проведений обшук, у висліді якого в нього забрали книгу Рабіндраната Тагора „Націоналізм".

Згідно з повідомленням московського кореспондента нюаркської газети "The Star Ledger" Роберта Г. Кайзера, що було надруковане в цій же газеті 28 січня ц.р., усіх арештованих в днях 13 - 14 січня було в Совєтському Союзі яких 35 осіб, хоч докладне їх число ще досі не встановлене. Дев'ятнадцять із них були арештовані в Україні під закидом „націоналістичної аґітації", правдоподібно, у зв'язку з одночасним арештом бельгійського туриста в Україні.

Як подає західня преса, під час Різдвяних свят минулого року, 25 і 26 грудня, чеська поліція перевела на терені Чехо-Словаччини масові арешти українців, чехів і словаків, обвинувачуваних у протидержавній підривній діяльності.

У ВАШИНГТОНІ ВІДБУЛАСЯ ДЕМОНСТРАЦІЯ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вєтської амбасади. Демонстранти протягом чотирьох годин пікетували музей, носячи транспаренти з багатьма написами. Привертали увагу „Дайте їм свободу!", „Свободу Морозові!", „Зупиніть русифікацію!", „Амнестію українським жінкам!" та багато інших. В часі демонстрації студенти вигукували при головному вході до музею: „Дайте їм свободу!", „Людські права тепер!", „Свободу Україні!", „Свободу Морозові!", „Зупиніть русифікацію!". В одному моменті працівник совєтської амбасади вікрито переконував групу молодих студентів, щоб вони не демонстрували і не влаштовували таких акцій, бо, мовляв, „вони нічого не допоможуть".

В загальному американці й чужинецькі відвідувачі совєтської виставки надзвичайно прихильно ставилися до демонстрантів і з великим зацікавленням розпитували про переслідування й арешти в Україні. Багато з них запитували, чим вони можуть допомогти незаконно ув'язненим українським інтелектуалістам. На самій виставці, коли в книзі відвідувачів все більше почало з'являтися вписів в обороні арештованих, трапився випадок, коли було задержано одного відвідувача й допитувано тільки за те, що він вписав до книги „Зупиніть русифікацію". В часі демонстрації збирано також підписи під петицією до ген. секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма, яку підготовив „Смолоскип" і в якій ставиться домагання, щоб суд над українськими інтелектуалістами був відкритий, щоб на нього вислано представників Міжнародного Суду Справедливости та щоб в Україну було вислано спеціяльну комісію ОН, яка б розслідила постійне нарушування совєтським режимом людських прав. Демонстрація відбулася мирно, за що багато американців ґратулювало організаторам і учасникам. Подібна демонстрація відбулася в тому самому місці також в неділю, 30-го січня ц.р.

Британія визнає Банґладеш — Пакістан виступив з Коммонвелту

Равальпінді, Пакістан. — Пакістанський президент Зульфікар Алі Бутто, діставши інформацію, що Австралія і Нова Зеляндія визнали Банґладеш і що Британія визнає Банґладеш через день-два, проголосив виступлення Пакістану з Коммонвелту, куди Пакістан належав від початку свого державного існування в 1947 році. Президент Бутто зазначив, що Пакістан зберігатиме надалі двосторонні взаємини з Британією, але — мовляв — „національна честь вища за фунти". За найпершими коментарями — виступлення Пакістану з Коммонвелту не має більшого практичного значення, як хіба втрата Пакістаном висиланих з Англії професорів і вчителів до країн Коммонвелту. Це була демонстрація проти „надто поквапного" визнання державности Банґладешу, створеного з колишнього Східнього Пакістану. Західні коментатори вважають, що пакістанський президент Бутто насправді вже примирився з думкою втрати Східнього Пакістану, аленазверх виступає ще в обороні єдности пакістанської держави, як вона була нею перед індійсько-пакістанською війною і проголошенням Банґладешу.

В'ЯЗНИЦІ У ФРАНЦІЇ

Париж. — У Франції розпочали вести реформу тамошньої в'язничної системи. Признавши необхідність поправи умовин, в яких перебувають в'язні, зокрема потребу заснування при кожній в'язниці допоміжного гурту лікарів, духовників, виховників і соціяльних робітників, міністер справедливости Рене Плевен ствердив конечність скріплення і забезпечення дисципліни у в'язницях.

Підготовляється до видання остання праця Марії Дейко

В Австралії закінчується підготовна праця для видання великого двотомового „Словника" в чотирьох частинах, авторства сл. п. проф. Марії Дейко. Авторка шести читанок-підручників, від початкової „Читанки" до „Про що тирса шелестіла" для 6-ої кляси, проф. Марія Дейко частково не встигла закінчити складення „Словника" під назвою „Слова та речення широкого вжитку" — „Перший українсько-англійський і англійсько-український Словник для української молоді поза Україною". Остаточно працю завершив, базуючись на мовному матеріялі 6-ти читанок-підручників, її син інж. Вадим Дейко з дружиною, які провадять далі Видавництво „Рідна мова" в Австралії, а для кінцевого перегляду деяких частин „Словника" Видавництво заанґажувало кількох мовознавців, у тому й австралійців. Словник, що вийде в одній, або у двох книжках, охоплюватиме до 10 000 українських слів та їх англійських відповідників, і зворотно, а також міститиме від 5 000 до 7 000 найчастіше вживаних речень. Це буде перше таке видання для української молоді поза Україною, особливо важливе для тих, які живуть і вчаться в англомовних країнах Заходу, або ж самі вивчають українську чи англійську мови. Дотепер українська молодь змушена практично користуватись совєтським словником, занадто складним і зросійщеним, без літери „ґ" і т. д. У „Словнику для молоді" проф. Марії Дейко будуть також поміщені назви українських молодечих патріотичних організацій на Заході, юнацька термінологія, терміни українських військових команд, релігійні вислови тощо, чого немає в жадних совєтських словниках.

АМЕРИКАНСЬКА МУЗКОМЕДІЯ В ЧЕРНІВЦЯХ

Чернівецький театр ім. О. Кобилянської показав у січні нову музичну виставу — „Вестсайдська історія" А. Леренса, музика Л. Беренстайна, американських авторів, що з успіхом довгий час ішла в Ню Йорку. У Чернівцях „Вестсайд Сторі" поставив режисер В. Грипич, у ролях виступали переважно молоді актори: І. Шеремет, А. Бортник, О. Ільїна, А. Піддубний та ін. Совєтські газети подавали, що „нову роботу театру з інтересом зустріли глядачі".

На ДАР УКРАЇНСЬКОМУ ВОЄННОМУ ІНВАЛІДОВІ — під час похорону в Трентоні, замість квітів на могилу

сл. п. Лева Лепкого

зложили:

по 20.00 дол. — д-р Роман і Лідія Смик;

по 10.00 дол. — Іван і Галина Костюк, Володимир і Люба Мриглоцький, Мирон і Богданна Осадца, О. Б. Фостяк, Дмитро і Дарія Кузик, Тетяна Деркко, Зенон Тимців, Евгенія Плескачевська, д-р Зиновій і Володимира Гіль, Н. Н.;

по 5.00 дол. — Павлина Скремета, Михайло Островерха, Іван і Анна Бойцун, д-р Теодозій Сендзік, Евген і Леся Обаранець, Михайло і Марія Мрочко, Текля Демчук, Андрій й Ірена Турчин, д-р Володимир Коропей, Тарас і Ольга Павлик, Павло Сиротюк, д-р Зенон і Марія Городиський, С. А. Макух, Софія Лотоцька, Юрій Поточняк, Іван Гафткович, інж. Теодор Панасюк, інж. Володимир Вінницький, Анастазія Бойцун, УМІ — Відділ в Трентоні, Марія Касіян, Андрій Козак, Евген і Стефанія Гец, Іванка і Мирося Ліщинські, Н. Н., Ганна Герасименко, М. Морачевська, Василь Коцопей, Филимон і С. Калитчук, д-р Богдан Корчмарик, Михайло Мрочко, Іван Головка, Іван і Василина Микитин, д-р Теодозій і Люба Крупа, Юрій Ференцевич, Адам і Ірина Райнер, ген. Павло Шандрук;

по 3.00 дол. — інж. Роман Гуляй, Стефанія Голіната, Теодор Мамчур;

по 2.00 дол. — Микола Шлапак, Т. Іващишин, Макар Копаниця, Василь Копаниця, П. Скремета, Василь Штендера, Володимир Петришин, Дж. М. Картер, Михайло Кузів, д-р Теодозій Самотулка, Стефан Шилкевич, О. Харків, Григорій Глушок;

по 1.00 дол. — Михайло Демчишин, Яків Струк, Ірина Скрипчук, Сильвестер Петруняк, Петро Булат, С. Колодій, Н. Н., Стефан Михалько, Михайло Дзюбас, Дмитро Федорак, Матрона Мончак, П. Антонів, Дмитро Максимів, М. Дяків, Евгенія Грабовецька, Михайло Мізюк, Д. Забитовський, Мирон Свідерський, Йосип Яскірш, Михайло Ласковий, Іван Головка, Н. Н., Микола Литвин, Олекса Пліщук, Люба Мриглоцька, В. Тритяк, Л. Онишкевич.

Разом 377.00 доларів.

✝

В невимовному смутку ділимося з Родиною, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що в ніч на 30-го січня 1972 р. відійшла у Вічність після довгої і важкої недуги на 69-му році життя наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, ТЕТА і БАБУНЯ

бл. п. ДАРІЯ з НАВРОЦЬКИХ ПЕРЕГІВСЬКА

ПАНАХИДИ відбудуться в понеділок 31-го січня і вівторок 1-го лютого ц. р. в похоронному заведенні Петра Яреми при 7-ій вул. у Ню Йорку.

ПОХОРОН у середу, 2-го лютого 1972 р. о 9-ій год. ранку з названого похоронного заведення до церкви св. Юра і відтіль на Український Православний Цвинтар у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ВАСИЛЬ — чоловік
ІРИНА МОКРІВСЬКА з чоловіком ІВАНОМ — дочка
НАДЯ ТРОЯН з чоловіком МИРОСЛАВОМ — дочка
ВОЛОДИМИР з дружиною ОЛЬГОЮ (в Польщі) — брат
ЮРІЙ з дружиною ХРИСТИНОЮ — брат
ЮРІЙ, ЛІДА, ІРИНА з чоловіком ЮРЕМ і дітьми та МАРТА — братанки і братаниці
ЛЮБА ТРЕШНЕВСЬКА з чоловіком ЛЮБОМИРОМ — сестрінка
РОМА, КСЕНЯ, ДАРЦЯ, ВІРА, ХРИСТЯ, НАТАЛКА — внучки
РОМАН НАВРОЦЬКИЙ з дружиною АННОЮ і синами АНДРІЄМ і ЮРКОМ — стриєчний брат

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на церкву св. Володимира у Глен Спею.

Замість квітів на могилу

бл. п. Зиновії з Шашкевичів і Луциків Филипович

ласкаво зложили ВП. Пані і Панове грошеві пожертви на слідуючі цілі:

1. НА ФОНД ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА ЙОСИФА VII

1.	Діти і внуки	дол. 50.00
2.	Співпрацівники сина Кирила Филиповича	25.00
3.	Інж. Олександер Вонторський	25.00
4.	Д-р Ярослав і Надія Залінські	25.00
5.	Інж. Володимир і Ірена Медухи	25.00
6.	Мгр. Юрій Вонторський	25.00
7.	Д-р Дмитро і д-р Дарія Кострубяки	25.00
8.	Д-р Андрій і мгр. Лідія Лемішки	25.00
9.	Д-р Мирослав і д-р Рома Навроцькі	25.00
10.	Богдан і Марія Луців	20.00
11.	Родина Зеневичів і Кульбів	20.00
12.	Інж. Ярослав і Любов Тагомирі	15.00
13.	Нестор і Стефанія Филиповичі	10.00
14.	Інж. Макар і Марія Каплисті	10.00
15.	Іван і Анастазія Пиртко	10.00
16.	Степан і Ольга Лукасевичі	10.00
17.	Інж. Володимир і Ірена Винницькі	10.00
18.	Мгр. Роман і Ірена Дяків	10.00
19.	Інж. Михайло і Ольга Ковальчуки	10.00
20.	Родина Бриковичів	10.00
21.	Богдан і Евгенія Онуферко	10.00
22.	Борис Гайдучок	10.00
23.	Григорій і Ірена Козак	10.00
24.	Інж. Степан і Олена Кульчицькі	10.00
25.	Інж. Методій Борецький	10.00
26.	Микола і Марія Луцькі	10.00
27.	Микола Онуферко	10.00
28.	Ярослав Бобинський	10.00
29.	Мгр. Галина Барабах	5.00
30.	Олена Мосюк	5.00
31.	Іванна Кріль	5.00
32.	Неля Кліш	5.00
33.	Д-р Роман і Нуся Кос	5.00
34.	Марія Дубницька	5.00
35.	Михайло Карпин	5.00
36.	Інж. Іван і Софія Слонські	5.00
37.	Д-р Олександер і Оля Левицькі	5.00
38.	Еміліян Яремко	5.00
39.	Володимир Жовнірчук	5.00
40.	Володимир і Ірена Козак	5.00
41.	Ілько і Катя Когут	5.00
32.	Інж. Роман і Ірена Кравців	5.00
43.	Інж. Михайло і Марія Романець	5.00
44.	Олександер і Зеня Соловій	5.00
45.	Інж. Іван і Марія Куземські	5.00
46.	Осипа Демчишин	5.00
47.	Юрій і Маруся Луців	5.00
48.	Ярослав і Оксана Рудакевич	5.00
49.	Мирослава Прокопович	2.00
50.	Д-р Володимир і Кекилія Луцишин	2.00

Разом дол.569.00

2. НА ЗАПОВІДНИК МАРКІЯНА ШАШКЕВИЧА У ВІННІПЕГУ

1.	Діти і внуки	дол. 50.00
2.	Мгр. Ілько і Зеня Лобур та інж. Славко і Марта Стадник	30.00
3.	Д-р Дмитро і д-р Дарія Кострубяки	25.00
4.	Інж. Олександер Вонторський	25.00
5.	Д-р Андрій і мгр. Лідія Лемішки	25.00
6.	Інж. Макар і Марія Каплисті	20.00
7.	Інж. Михайло і Марія Романець	10.00
8.	Софія Гаврилишин з дітьми	10.00
9.	Інж. Богдан і Мирослава Демчишин	10.00
10.	Анна Гачкевич	5.00

Разом дол. 210.00

Усім ВП. Жертводавцям, які зложили такі датки на згадані цілі в пам'ять нашої Незабутньої Мами, наша щира подяка! Окрема наша вдячність для Панства Марії і Богдана Луців за те, що так зразково цю збірку перевели! Хай Всевишній винагородить за все сторицею!

РОДИНА

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 29-го грудня 1972 року відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ

бл. п. ІВАН КОЦУР

Цією дорогою складаємо нашу щиру подяку Родині, Приятелям та Знайомим, що допомогли нам попрощати Дорогого нам Покійного.

Щиро дякуємо Всечесному о. Ігуменові І. Лотоцькому за відправу Панахиди та похоронних обрядів та за гарні прощальні слова.

Наша подяка хорові „Трембіта" за відспівання Панахиди та Служби Божої.

Зокрема щиро дякуємо Побратимам Покійного з Дітройтської Станиці УСС, Б-ву 1 УД УНА, Т-ву кол. Вояків УПА та Коорд. Комітетові Українських Комбатантських Організацій, що з прапорами відвели Його у Вічну Дорогу.

Наша щиросердечна подяка п-ні Дарії Бойчук за Її неоцінену поміч у влаштуванні тризни.

Дуже дякуємо п. інж. В. Колодчинові за Його зворушливу промову над домовиною від ОУА „Самопоміч".

Особливо дякуємо усім, що прощали Покійного:
п. А. Волкер від СУА та Українського Села;
пп. Е. фон Драгінді та І. Терлецькому від Братства УСС;
п. З. Гоїву від Братства Дивізійників;
п. інж. Я. Кривому від КК УКО;
п. А. Наконечному від Клюбу Емеритів;
п. д-рові О. Бойчукові від Пласту;
пп. І. Білоусові та інж. С. Білому від Т-ва „Рідна Школа";
п. інж. Б. Петріні від Метрополітального Відділу УККА та проф. П. Гайді.

Наше щире Спасибі Усім за молитви, вислови співчуття, квіти, пожертви на Служби Божі та „Церкву в Потребі".

Нехай Всевишній винагородить Вас за вияви Вашого доброго серця.

РОДИНА

ЗСА І ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

війна в Індо-Китаї охопила повністю Камбоджу і Ляос. Нічого в тому дивного немає, що поширювання конфлікту не лише викликало страх, але й змусило Китай звернути пильну увагу на загрозу для його безпосереднього передпілля і сфери впливів. І хоч як намагається Вашингтон запевняти Пекін, що війна в Камбоджі і в Ляосі нічим йому та його сателітам Північній Кореї і Північному В'єтнамові не загрожує, Китай почав перекидати щораз більше боєприпасів до Ляосу, заставив Північний В'єтнам перевести на терен Ляосу три свої найкращі дивізії, і наслідки того наявні: ціла Долина Глеків опинилася в руках північних в'єтнамців.

Із затягуванням війни та її поглибленням ЗСА довелося піти на деякі вияви „доброї волі" у відношенні до Китаю, а тим самим і злагіднити його посередній натиск у продовжуванні індокитайського конфлікту.

Згадані вище автори намагаються довести своїм читачам, що роблення „великої політики і на дальшу мету" — річ далеко важча і складніша у своєму нутрі, як вона могла б виглядати назовні. Іншими словами: часто в ім'я справ вищого порядку мусять летіти „менші голови"...

Одною з перших таких „голів", яку довелося відрубати ЗСА всупереч їх традиційним і принциповим засадам вшановувати волю і самостійність всіх народів, а в першу чергу союзників — була Формоза. Цей прикрий приклад затриважив всі малі держави, які досі вбачали у ЗСА свого морального покровителя і оборонця вольностей.

І тепер після того, як 53 держави визнали комуністичний уряду у Пекіні, як єдиний, що репрезентує Китай (62 визнають все ще уряд Чіянґ Кай-шека), а ЗСА залишили на Формозі не цілих 10 тисяч свого війська і Сьомій фльоті доручено „тільки спорадично" контролювати морську протоку між континентальним Китаєм і Формозою, чимало політичних коментаторів ставлять пекуче питання: „Чи на випадок, якщо Пекін вирішить заатакувати Формозу, ЗСА вишлють для її оборони свої війська, чи вживуть нуклеарної зброї?" Усі вони сумніваються в цьому.

І на закінчення треба відмітити, що хоч усі три автори може й розходяться у деяких висновках і критиці у загальному вони згідні в одному: що ЗСА може й слід редукувати, але в жадному разі не відмовлятися від своєї мілітарної ролі в Азії. Світ з уваги на засяжність нуклеарної зброї змалів так, що нині ЗСА мусять уважати Японію і Східню Азію за свої стратегічного порядку периферії, і тому їхня приявність там необхідна.

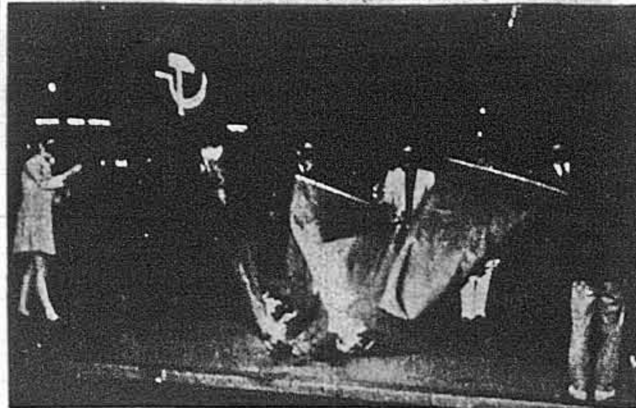
І якраз конечність цього доведеться, мабуть, Президентові виясняти у Пекіні і в Москві.

Бандура „малятко"

Чернігівська фабрика музичних інструментів, „крім основної продукції, випускає дитячі бандури зменшеного розміру. І про малюків не забули чернігівські майстри", інформує „Радянська Україна" з 21 січня: „Вони сконструювали для дітлахів іграшкову бандуру, яка є копією своїх старших сестер. Бандура „Малятко" добре оформлена. На золотистій сяючій поверхні, прикрашеній українським орнаментом, барельєф Тараса Шевченка". Та ж музична фабрика випускає іграшкові піяніно, гітари тощо, всього 250 000 штук на рік". Грати на них не можна, бо це тільки забавки: „Чимало таких іграшок закуповують Канада, Франція, Англія та інші країни". Але на дитячій бандурі „Малятко" можна виконувати деякі мелодії, вона має, як видко на фоторепродукції, 12 струн.

ЕПІДЕМІЯ ГРИПИ-„ІНФЛЮЕНЦИ" ПОШИРЮЄТЬСЯ на нові стейти. У деяких уже зареєстровано десятки смертних випадків. Тепер ця грипа типу „Гонґ Конґ флу" набрала розмірів епідемії у стейті Теннесі.

Українська молодь у Франції і її активність

Українські і грузинські учасники демонстрації палять совєтський прапор

Українська молодь у Франції, зорганізована у своїх молодечих організаціях, як також десятки незорганізованої української молоді шукали здавна можливостей і нагод проявити себе серед французької суспільности, поінформувати французів про українську справу, про Україну й сучасні змагання українців. Відбувалися час до часу різні культурні імпрези, мистецькі виступи тощо, але ж ширшої уваги вони не привернули.

Добру нагоду для вияву активности української молоді дав приїзд генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва до Франції і зокрема його перебування в Парижі з кінцем жовтня 1971 року.

Зразу після повідомлень про приїзд Брежнєва в Парижі комітет дії, який вирішив зактивізувати не тільки українську молодь, об'єднану в організаціях, але й також активні елементи поза ними.

Це вперше молодь у Франції вирішила діяти без спонуки чи й наказів з боку старшого громадянства. Висліди молодечої акції були дуже позитивні і помітні:

За декілька днів український ініціятивний гурток зумів порозліплювати в самому тільки Парижі 5 820 плякатів великого формату.

Роздано поміж французами 8 400 летючок, коротко і зрозуміло зредаґованих.

Випущено в повітря 600 бальонів, синьожовтого кольору, із прив'язаними до них летючками, які були розсипані понад Парижем.

В понеділок увечері, 25-го жовтня 1971 р., українська молодь приєдналась до маніфестації тисячів французьких націоналістів, протестуючи проти приїзду Брежнєва до Франції.

Відбулася ця маніфестація у Парижі на авеню де Шан-Елізе, близько Арк Тріюмф. Не бажаючи викликувати у московського гостя неприємного враження, французький уряд кинув проти маніфестантів кілька тисяч поліцаїв, які дуже гостро реаґували. Однак деяким українським молодим юнакам вдалося спалити червоні прапори, які майоріли вздовж авеню. Під час цієї акції ні один з наших не був поранений.

Французи були здивовані нашим розмахом і масово приєднувались, збільшуючи наші ряди.

Крім того провідники акції написали листа президентові французької республіки Помпіду за 130-ма підписами. Вислано також листи до представників французьких кіл, письменників, міністрів тощо.

Наслідки були дуже позитивні і між французами і між нашою молоддю. Виявлений у Франції рух серед української молоді треба завдячувати особливо В. Морозові, який пробудив молодечі сумління.

Велику частину акції проведено разом з молодими грузинами, які змогли при цій нагоді зацікавити французьку опінію грузинським питанням.

На розліплених українцями і грузинами плякатах на вулицях Парижу було виписано великими літерами:

„Московський імперіялізм в наступі! 1920-1921 — Україна, Грузія й інші ... 1939 — Балтійські країни. . . 1945-1948 — сателітні країни. Пригадайте собі: 1956 року — Будапешт, 1968 року — Прага. А завтра?" Підпис: Молоді українці і грузини.

На роздаваних летючках були між іншими такі тексти:

„Совєтський союз не існує, це імперіялістична Росія колонізує Україну, Грузію, Балтійські країни, народи Кавказу, Туркестану й інші. Свобода й незалежність поневоленим націям! Якщо Совєтський союз не існує, тоді — відправте назад Брежнєва!"

Або:

„Організовані подорожі. Побут у Сибірі. Масові депортації. Ув'язнення. Тортури. Заслання (понад 50 років практики). Т-во «Сталінське відродження». Аґенція Брежнєв-Косиґін, наслідники кол. власників Романових. — Ми раді, що можемо поставити безкоштовно в розпорядження кожного громадянина СССР випробувану обслугу понезолювання, переслідування, депортування та розстрілів. За пів століття, наші славні відділи ЧК, ГПУ, НКВД МВД і КГБ депортували 30 мільйонів і знищили 20 мільйонів. Ці числа говорять в нашу користь і нам не треба реклями. Ми пропонуємо кожному політичному опонентові 2-25 років побуту в Сибірі, в умовинах, що не знають конкуренції!"

Молоді українці і грузини пробували проводити й інші акції. Деякі телефонували до пресових аґенцій і редакцій газет, висловлюючи свій протест проти відвідин Брежнєва. Інші, закувавши собі руки, ішли походом Елізейськими Полями і роздавали летючки. Декого з них арештовано, але після переслухання звільнено.

Взагалі українська, як і грузинська молодь, виявили себе активними і добрими патріотами.

Г. Д.

Видано 20 000 поштових значків „Фрідом фор Юкрейн"

Канберра, Австралія. — Управа Української Громади Південної Австралії видала пропам'ятний поштовий значок у м. Аделаїді. Трикольоровий значок-марка, гарно оформлений Андрієм Тимінським, має англомовний напис „Фрідом фор Юкрейн! — „Свободу Україні". Один комплект таких значків з 32 штук коштує 50 центів. Значки продають Українські Громади у стейтах Австралії, їх наліплюють на листи і так вони виконують своє пропаґандивно-інформаційне завдання. Тижневик „Вільна Думка" в числі 49 з кінця 1971 р. з нагоди випуску поштових значків-наліпок писав: „Нам треба шукати різноманітних способів як для поширення наших справедливих домагань волі України, так і закріплення нашого національного імени в свідомості всього людства". Випуск пропам'ятних українських значків в Австралії — це один із таких позитивних заходів.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

РАДА КОШТІВ ПРОЖИТКУ ПОСТАНОВИЛА усунути з-під контролі будь-яке підвищення заробітку для людей, котрі заробляють не вище, як 1 доляр 90 центів на годину. Однак, загально вважають, що тепер платня в 1.90 на годину занадто мала. Тому треба сподіватися, що проти такого рішення будуть протести і в самому Конґресі, і від професійних спілок.

АДМІНІСТРАЦІЯ У СПРАВАХ ХАРЧІВ І ЛІКІВ викреслила із списку безпечних продуктів „сахарину". Виявилось, що після споживання великих доз „сахарини" щурі діставали гнояки на печінці та інші хвороби. Названа Адміністрація радить людям не вживати „сахарини" більше, як один грам денно.

ПРИ ДЕПАРТАМЕНТІ ЮСТИЦІЇ НА ВКАЗІВКУ ПРЕЗИДЕНТА Р. Ніксона створено нове бюро для боротьби проти вуличних торгівців наркотиками. Керівником нового бюра Президент призначив М. Амброза, який дотепер займав посаду митного комишинера.

ЗСА І ЧІЛЕ ДІЙШЛИ ДО ЗГОДИ У СПРАВІ виплати боргів: Чіле впродовж 5 років має виплатити 44-м американським фірмам круґло 300 мільйонів боргу. В цю суму не входить рекомпенсація американських власників за знаціоналізовані копальні міді. Тим часом, совєтська економічна делеґація в Сантіяґо вже передала для Чіле позичку в 50 мільйонів долярів для закупу імпортованих товарів і передасть ще 40 млн. долярів кредиту для розвитку техніки й індустрії.

У ВАШИНҐТОНІ БАНДИТ НАПАВ НА БРАЗИЛІЙСЬКОГО АМБАСАДОРА, коли він повертався із служби додому. Амбасадор Хоао Кастро помітив, як грабіжник забирав гроші в молодої пари, і хотів тій парі допомогти. Але бандит швидко зорієнтувався, підбіг до амбасадора і той, під загрозою зброї, віддав свої 300 долярів. У молодої пари грабіжник забрав 5 дол.

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГОЛДА МЕІР ЗАЯВИЛА у пресовому інтерв'ю, що Ізраїль готов переговорювати з Єгиптом через мирового посередника від Об'єднаних Націй Ґуннара Яррінґа і що тільки від нього одного залежить, чи відбудуться переговори. Але вона рішуче знову відкинула вимогу арабів, щоб Ізраїль завернув до кордонів з-перед червня 1967 р., себто останньої ізраїльсько-арабської війни. Вона відкинула теж вимогу Єгипту, щоб за домовленням про відкриття Суезького каналу Єгипет міг перевезти свої війська на східній беріг Суезького каналу. Голда Меір відкинула теж вимогу Йорданії щодо повороту східньої частини Єрусалиму, який мовляв — в міжчасі став столицею Ізраїлю.

У СІОНІСТИЧНІЙ СВІТОВІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ НАСТАВ розкол. Цей конґрес закінчився в Єрусалимі прийняттям, м. і., резолюції 104 голосами проти 98 про обов'язок кожного сіоністичного лідера в широкому світі переселитись до Ізраїлю. Голова сіоністичної організації жінок в Америці, Гадассах, яка нараховує 300.000 членів, пані Шенк вийшла на знак протесту проти тої резолюції з залі конґресу.

СОВЄТИ ПЕРЕСТЕРЕГЛИ всі держави, які наблизились до Комуністичного Китаю, щоб ті їхні покращані взаємини з Пекіном не відбулися за кошт совєтських інтересів. Таку заяву склав совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико наприкінці своєї візити в Токіо.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕЙСАКУ САТО ЗАЯВИВ у своїй промові на відкритті нової сесії японського парляменту, що союз Японії з ЗСА є надалі стрижнем японської закордонної політики. Сесію парляменту відкрив імператор Гірогіто, який висловив велике вдоволення, що в травні ц. р. Окінава вернеться під японську суверенність.

У СТОЛИЦІ БАНҐЛАДЕШУ ДАККА ПЕРЕБУВАВ демократичний сенатор з Ілли́ной, Адлі Стівенсон мол. Він висловив переконання, що становище Америки під час індійсько-пакістанської війни по стороні Пакістану було великою помилкою і що тепер одиноким реалістичним висновком повинно стати якнайшвидше визнання суверенности Банґладешу Америкою. Стівенсон оглядав масові могили жертв кривавого терору Західнього Пакістану.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ ПРИЗНАВ, що він погодився був, щоб представник президента Ніксона Генрі Кіссінджер зробив в'єтнамським комуністам на тайній зустрічі з ними 11 жовтня мин. року у Парижі пропозицію, що він, Нґуєн Ван Тіє, зречеться своєї президентури і що відбудуться нові президентські вибори з участю також В'єтконґу. Комуністи, в міжчасі, відкинули цю пропозицію, як ніби замасковану спробу закріпити владу „американських лакеїв" у Південному В'єтнамі.

У ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ ВИЯВЛЕНО нову розгалужену сітку комуністичного шпигунства, при чому арештовано 9 осіб, між ними одного парляментарного посла, одного професора й інших видатних діячів, як запідозрілих у шпигунстві в користь комуністів.

ТАРЗАН, Ч. 6691. Тарзан прокинувся і скидає з себе пута.

CHASED BY WILD BOARS FROM THE GRAVE THEY WERE DIGGING FOR TARZAN AND TSHULU, THE FAKE TRADING-POST'S GUNMEN HAVE CLIMBED INTO DISTANT TREES...
TSHULU! WAKE UP!
...NO LONGER A THREAT, IF TARZAN CAN REVIVE TSHULU FROM THE DRUGGED WINE'S EFFECTS...
GOOD THING THEY DIDN'T TAKE MY KNIFE...
...AND HIDE OUT IN DEEP JUNGLE- UNTIL MOMBUZZI'S PARATROOPERS ARRIVE.
Distr. by United Feature Syndicate, Inc.
1-9 6691

Переслідувані дикими кабанами від гробу, що його копали для Тарзана і Чулю, опричники з фальшивої торговельної станиці видряпались на віддалені відтіль дерева...

...Нема більше загрози, якщо Тарзан зможе привернути до притомности Чулє з наслідків від знаркотизованого вина.

Добре, що вони не забрали мені ножа...

...і треба скритися в глибокій джунґлії, поки не наспіють спадуни з Момбузі...